

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXIII Kaina 20 c.

TREČIADENIS — WEDNESDAY, SPALIS — OCTOBER 31, 1979

NR. 253

LKB Kronika Nr. 39

RELIGINIŲ REIKALŲ ĮGALIOJINIO SUSITIKIMAS SU DEKANAIŠ

(Tęsinys)

Kancleris Beinoris:
Did. Penktadienį Kultūros namuose šokiai. Ar pagalvoja, kad?

Kan. Valaitis:
Apilėšiant bažnyčią, tabernakulis išimtas pro langą, pranešta milicijai, bet iki šio laiko nusikaltėliai nerasti. Pajūralyje sudaužė apie 30 religinių paminklų. Su šunimis pagavo... jaunuoli.

Kun. Palšis:
Laidotuvių eisenos su orkestrais, triukšmingiausios, valdžios leidžiamos, o religinės eisenos — nei (įgaliojimas sakė, kad religinės laidotuvių trukdo judėjimui, kad jaudina ligonius). Reikia, civilinės eisenos net su bugnais... netriukšmingos!

Skuode draudžiama skambinti varpais, o nuostatuose nedraudžiama.

Skuodo ligoninėje prieš 4 m. gyd. Mažrimas neleido krikščionių mirštančio vaiko. Teisiniai, kad nėra patalpų. O kada jūs bus?

Kun. Milleris:
Nuostatai išleisti, nederinant su tikinčiais. Dabar valdžia sakosi esanti humaniška, o reikėtų atsišaukti ir tikinčiųjų.

Kun. Gedvilas:
Įgaliojimo balse girdėjosi gra-

sinimo gaidelė dėl kunigų parašų —rašyti pareiškimus turi teisę visi!

Išsina, kad negali mokytis vaikų, net pamokslų sakyt. Atrodo, lyg mes, kunigai, turėtume vaikams atstumi. Vaikus išvartė aš negaliu — to neleidžia kunigo sąžinė. Iki 18 m. vaikai yra tėvų valdžioje, jei juos tėvai veda į bažnyčią — tai tėvų teisė. Valsitybė negali tos teisės paneigti.

Įgaliojimo nieko rimto nesugebėjo atsakyti į kunigų —dekanų mintis.

Klaipėdos dekanas kun. Baikauskas, tuoj parvykęs namo į Klaipėdą, parašė raštą visiems dekanatų kunigams, išdėstydamas šio pokalbio medžiagą. Ją perdavė gana tendencingai, aiškiai pasisakė prieš tuos kunigus, kurie moko vaikus ir pan. Iš- teisė savo nepasitenkinimą jaunais kunigais, rašydamas, kad 60 proc. tarybiniais metais išleistų kunigų yra nelojalūs valdžiai (nors šito įgaliojimo nesakė). Tačiau apie tai, kad kunigai drašiai kėlė įvairias negeroves, savo rašte net neužsiminė.

Vyskupijos kurija dėl šios melagingos informacijos pareikalavo dekaną pasiaiškinti.

(Bus daugiau)

Kinijos premjeras Hua Guofengas lankosi Britanijoje. Istoriniame Londono bokšte jis, kaip ir daugelis turistų, nusifotografavo su bokšto sargybiniais.

Kambodija jau gauna šimtus tonų maisto

Politika trukdo pagreitinti pagalbą

Bangkokas. — Tailandijoje šešių Amerikos gubernatorių vizitas į Nong Samet kaimą, prie Kambodijos sienos, turėjo būti atšauktas, nes priartėjęs frontas padarė tą kaimą pavojingą. Vietnamo kariuomenės artilerija ir tankai dažnai apšaudė Tailandijos teritoriją, sekmdienį žuvo 7 tailandiečiai. Premjeras Kriangsak pagrasino, kad Tailandija ginsis, jei kovos Kambodijoje atneš pavojų piliečių turtui ar gyvybėms.

Vietnamo pastatyta Kambodijos vyriausybė oficialiai atmetė amerikiečių delegacijos pasiūlymą įsitraukti į šioje Kambodijoje vykstančią kovą, kurią jie vadina „prieš kovą“.

Pekine buvęs Kambodijos karalius Sihanoukas piktai pasmerkė Phnom Penho vyriausybės atsisakymą priimti šalpą, jei jos vaistai ir maisto produktai gali tapti ir senosios režimo rėmėjais. Princas apkaltino Vietnamą žiauriu ir nedovanotinu genocidu. Kambodijos sienos turėtų būti atidarytos visai šalpai, pasakė jis. Šalpa turi gauti visi, kuriems jos reikia, o ne tik kareiviai, pridėjo Sihanoukas.

Paskutinių metų Kambodijos šalpa pradėjo veikti. Vyriausybės ir tarptautinės organizacijos jau sudėję puse reikalingos 110 mil. dol. sumos, kuri bus reikalinga šelpti 2,5 mil. baduojančių per šešis mėnesius. Spalio 13 d. Kompong uostą atplaukė britų Oxfam laivas su 500 tonų miltų, 200 tonų ryžių, 50 tonų cukraus, 25 tonom daržovių aliejaus. Be to, laive buvo sėklų, žemės apdirbimo įrankių. Dar du laivai atplaukia su drėkinimo pompomis, žuvų tinklais ir maistu. Oxfam šalpos organizacija nupirko ir 50 sunkvežimių, kurie išvežs maistą baduojantiems. Atplaukia trys laivai su UNICEF organizuotu džiovinimo žuvies, miltų, aliejaus ir 40 sunkvežimių siunta.

Tarptautinių organizacijų tarpe didžiausią naštą pasiėmė UNICEF ir Raudonasis Kryžius, tačiau atskiros valstybės irgi

eių kasdien po 1,000 tonų maisto badaujantiems. Phnom Penho vyriausybė bijanti, kad maisto gaus ir Kambodijos „raudo-nieji kmerai“, remia senąjį Pol Poto režimą.

Ateinančią savaitę New York'e šaukiami tarptautinė konferencija svarstyti Kambodijos baduojančių šalpos klausimus. Jungtinių Tautų sekretorius Waldheimas pabrėžė, kad jis šioje konferencijoje neieš „politikuoti“, o tik svarstyti katastrofos pašalinimo klausimus. Sakoma, kad Kambodijoje badu miršta apie 20 mil. gyventojų. Jiems maistas reikalingas ne žiūrint jų politinių pažiūrų.

Pekine buvęs Kambodijos karalius Sihanoukas piktai pasmerkė Phnom Penho vyriausybės atsisakymą priimti šalpą, jei jos vaistai ir maisto produktai gali tapti ir senosios režimo rėmėjais. Princas apkaltino Vietnamą žiauriu ir nedovanotinu genocidu. Kambodijos sienos turėtų būti atidarytos visai šalpai, pasakė jis. Šalpa turi gauti visi, kuriems jos reikia, o ne tik kareiviai, pridėjo Sihanoukas.

Paskutinių metų Kambodijos šalpa pradėjo veikti. Vyriausybės ir tarptautinės organizacijos jau sudėję puse reikalingos 110 mil. dol. sumos, kuri bus reikalinga šelpti 2,5 mil. baduojančių per šešis mėnesius. Spalio 13 d. Kompong uostą atplaukė britų Oxfam laivas su 500 tonų miltų, 200 tonų ryžių, 50 tonų cukraus, 25 tonom daržovių aliejaus. Be to, laive buvo sėklų, žemės apdirbimo įrankių. Dar du laivai atplaukia su drėkinimo pompomis, žuvų tinklais ir maistu. Oxfam šalpos organizacija nupirko ir 50 sunkvežimių, kurie išvežs maistą baduojantiems. Atplaukia trys laivai su UNICEF organizuotu džiovinimo žuvies, miltų, aliejaus ir 40 sunkvežimių siunta.

Tarptautinių organizacijų tarpe didžiausią naštą pasiėmė UNICEF ir Raudonasis Kryžius, tačiau atskiros valstybės irgi

TRUMPAI IŠ VISUR

— Naujasis JAV ambasadorius Maskvoje Thomas Watson įteikė sovietų vyriausybei savo kredencialus. Juos priėmė aukščiausiojo sovietų vicepirmininkas Vasily Koznev. Tai jau 16-tas JAV ambasadorius.

— Izraelyje buvo pervaikytas ministrų kabinetas. Premjeras Beginas pasiėmė pasitraukusio užsienio reikalų ministro pareigas. Finansų ministras Ehrlich tapo vicepremjėru, o nauju finansų tvarkytoju paskirtas Yigael Hurvitz. Įsteigta nauja informacijos ministerija su Moshe Nissim.

— Danijos karalienė Margrethe II-jai patvirtino naują premjero Anker Jorgensen vyriausybę. Per 7 metus tai jau ketvirtas šio socialdemokrato kabinetas, kuris parlamente daugumos neturi.

— Irano kurdų vadovybė paskelbė Teherane, kad Bukano mieste kurdai okupavo revoliucijos sargų štabą. Kurdams dabartinės kovos padeda ir komunistinių fedajynų būriai.

— Amerika atšaukia savo ambasadorių Čekoslovakijoje Francis Meehan, protestuodama prieš žmogaus laisvių varžymus. Nors ambasadorius atšaukiamas „pasitarimams“, valstybės departamentas neslepia, kad tai daroma protestuojant prieš šėšių žmogaus teisių gynėjų nuteisimą.

— Teherane įvyko studentų demonstracija, kurią puolė revoliucijos rėmėjai, ginkluoti lazdomis ir peiliais. Vienas studentas paguldytas ligoninėje.

— Sovietų užsienio prekybos ministras Nikolai Patolichėv įspėjo JAV vyriausybę nevaržyti sovietų traušų eksporto į Ameriką. Varžymai ar kvotų nustatymai nesiderint su abiejų šalių susitarimais, pareiškė jis.

— Salvadore gatvių kovose pirmadienį žuvo 37 žmonės, sužeistų apie 100.

Maskva atsakinga

už Vietnamo veiksmus

Kuala Lumpur. — Valstybės departamento sekretoriaus asistentas Rytų Azijos ir Ramiojo vandenyno reikalams Richard Holbrooke pasakė Malaizijoje, kad Sovietų Sąjungai krinta atsakomybė už Vietnamo veiksmus už jo teritoriją. Vietnamas priklauso nuo sovietų paramos, todėl Maskva turi atsakyti už Vietnamo tarptautinių nuotykių ieškojimą. Holbrooke pabrėžė, kad Amerika tęs opoziciją prieš Vietnamo pastatytą Kambodijos Heng Samrin režimą. Jis ir Vietnamo pabėgėlių klausimas yra pagrindinės kliūtys JAV — Vietnamo santykių normalizavimui, pasakė jis.

pradėjo siųsti maistą. Britanijos lėktuvai kasdien nusileidžia Phnom Penhe su 15,000 tonų. Britai atsiuntė ir du automobilius. Australija pasiuntė du lėktuvus su pieno milteliais ir aliejumi, iš viso 40 tonų. Vokietija prisiuntė 40 tonų maisto. Prancūzija — 40 tonų, Švedija 20 tonų miltų, Norvegija — 20 tonų žuvų miltelių. Nežiūrint tarptautinės šalpos pastangų, Kambodijoje nuo įvairių ligų kasdien miršta tūkstančiai žmonių.

PRASIDĖJO KOVA DĖL DEMOKRATŲ BALSŲ

Užregistruotas sen. Kennedžio komitetas

Washingtonas. — Pirmadienį federalinėje rinkimų komisijoje buvo užregistruotas senatoriaus Edward Kennedy kampanijos komitetas. Jo pirmininkas — Stephen Smith, iš New Yorko, vedęs sen. Kennedžio seserį Jean. Smith yra vienas iš tu Kennedžio kampanijos darbuotojų, kuris dirbo dar jo brolių John F. Kennedy ir sen. Robert Kennedy kampanijoje. Smith pareiškė spaudos konferencijoje, kad senatorius savo kandidatai — demokratų nominacija paskelbs Bostone lapkričio 7 d.

Užregistruotas rinkimų kampanijos komitetas, tuo pačiu turės užsidaryti įvairūs „įrašyti Kennedy“ (draft) komitetai, pušiau spantaniškai susiorganizavę įvairiose krašto dalyse. Smith išreiškė jų organizatoriams padėką ir prašė įsijungti į oficialią kampaniją.

Šalia Smitho, kuris, sakoma, tvarko visos Kennedžių šeimos finansinius reikalus, labai ne daug liko tų, kurie dirbo John F. Kennedžio kampanijoje. Dailis jų paseno, kiti neprimtini dabartiniam kandidatui. Sakoma, kad senatorius Edward Kennedy nepamiršo, kai jis, jaunasis senatorius, gaudavo įvairių patarimų iš savo vyresniojo brolio patarėjų. Jie visi žiūrėjo į jauną politiką iš aukšto. Dabar senatorius turi visą eilę gerai pasirodusių jaunų patarėjų. Jo vidaus ratelėje, šalia svainio Smitho, esąs teisininkas Richard Stearns, buvęs senatoriaus McGoverno 1972 m. nesėkmingos kampanijos darbuotojas. Stearns, 35 m., šiuo metu dirba Massachusettso priekuratore. Kitas liberalas patarėjas Carl Wagner anksčiau dirbo darbininkų unijoje, laikomas geru organizatorium.

Svarbiu senatoriaus patarėju yra jo teisinis asistentas Carey Parker, 44 m., anksčiau buvęs Aukščiausiojo teismo teisėjas Potter Stewart tarnautojas.

Ragina Europą stiprinti jėgas

Londonas. — Kinijos premjeras ir komunistų partijos pirmininkas Hua Guofeng Britanijoje turi du suplanuotus susitikimus su premjere Margaret Thatcher ir priešpiečius su karaliene Elzbieta. Be to, jis turės posėdžius su Britanijos pramonės atstovais. Svečias su delegacija apgyvendintas puošnia „Claridge“ viešbutyje. Premjeras Hua atvykęs pareiškė vilį, kad vizitas sustiprins pasaulio taiką. Pasitarimuose busia paliešti svarbūs tarptautiniai klausimai.

Prieš Sovietų Sąjungą nukreiptais pareiškimais Kinijos premjeras šilčiausiai audienciją rado Bavarijoje, kur jis buvo V. Vokietijos krikščionių demokratų kandidato ir kanclerius Franz Josef Straussas svečias. Šis savo kalboje pirmas paminėjo Sovietų Sąjungą vardu, kalbėdamas apie Europos saugumo problemas. Premjeras Hua ragino Vakarų Europą stiprinti savo karines jėgas, nes hegemonistai plės savo siekius dominuoti pasauliui. Europa turi plėsti gynybos jėgas ir tuo išlaikyti saugumą ir taiką, pasakė Hua.

Spaudos sekretoriaus pareigas eina 30 m. Tom Southwick, buvęs Massachusetts reporteris, nors daug Kennedžio kalbų parašė Dick Drayne, 41 m., ilgą laiką buvęs senatoriaus štabo spaudos sekretorius.

Analizuotojai pripažįsta, kad viena senatoriaus Kennedžio stiprybių senate yra jo sugebėjimas pasirinkti atsidavusius, gabius tarnautojus. Senate senatorius yra teisinio komiteto pirmininkas ir vadovauja pakomiteiui sveikatos reikalams. Jis pirmininkas ir „antitrust“ pakomitety, kuris prižiūri biznio bendrovių susijungimus ir nelegalius sandėris. Kai senatoriui reikia specialistų patarėjų, jis jų gauna iš kelių Harvardo-unto profesorų.

Senatoriaus Kennedžio komiteto pirmininkas Stephen Smith pareiškė spaudai, kad kova dėl demokratų nominacijos bus ilga ir sunki, senatoriui būsimanti reikalinga parama iš visų demokratinų sluoksnių. Kova dėl prezidento vietos jau rimtai prasidėjo.

Kuba atsiliepė į JAV manevrus

Havana. — Kubos diktatoriaus Castro brolis, gen. Raul Castro pareiškė, kad JAV kariniai žaidimai Karibų jūroje užkerta kelią pagerinti Kubos santykius su Amerika. Castro pareiškė, kad Amerikos manevrai yra provokaciniai, nepateisinami, pavojingi ir priešiški Kubai. Tai pirmas oficialus Kubos vyriausybės atsiliepimas į JAV nutarimą sustiprinti jėgas Karibuose.

Ragina gelbėti kambodiečius

Washingtonas. — Dainininkė Joan Baez, grįžusi po dviejų savaitių vizito Kambodijos pasienyje, ragino prezidentą Carterį spausiti Sovietų Sąjungą ir Kiniją ir bendrom jėgom gelbėti mirštančius kambodiečius. Ji mačiusi žiaurių vaizdų, katastrofą, lygią su Holocaustu Europoje II-jo Pasaulinio karo metu.

Prancūzijos d'Estaing Vakarų Berlyne

Paryžius. — Pirmadienį Vakarų Berlyne lankėsi Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing. Joks prancūzų prezidentas nėra lankęs Vakarų Berlyno, nors čia yra buvę trys JAV prezidentai ir dukart — Britanijos karalienė Elzbieta II-jė. Pasirodes V. Berlyno televizijoje, prezidentas d'Estaing pabrėžė, kad jo vienos dienos vizitas svarbiausia siekia pabrėžti Prancūzijos įsipareigojimus išlaikyti tame mieste Vakarų karines jėgas.

KALENDORIUS

Spalio 31 d.: Volfgangas, Liucilė, Mastvilas, Tanvilė. Lapkričio 1 d.: Visų šventųjų šventė. Liucinija, Kirenija, Gydautas, Vaiva.

ORAS

Debesuota, lietinga, temperatūra dieną 65 l., naktį 45 l.

KRITIKUOJA NAFTOS BENDROVIŲ PAJAMAS

Investuoja į kitas pramonės šakas

Providence, R. I. — Prezidentas Carteris, kalbėdamas šiuos rytų valstijų gubernatoriams, piktai kritikavo Amerikos naftos bendroves. Jei Kongresas nepriims tinkamo pelnų suvaržymo įstatymo, naftos bendrovių pelnai gali pasiekti per ateinančių dešimtmetį vieną trilijoną dolerių, pasakė prezidentas.

Respublikonų kandidatas į prezidentus John Connally, kalbėdamas Portlande, Oregone, puolė prezidentą Carterį už jo grąsinimus naftos bendrovėms, tačiau pripažino savo kalboje, kad bendrovės nemokėjo paaiskinti, iš kur jų pelnai ir kaip jie gali paliesti amerikiečių mokamas kainas.

Naftos pramonės pelnai per pirmuosius šiuos metus dešimt mėnesius pakilo 78 nuoš., palyginus su 1978 m. Tas pelnas atkreipė vartotojų dėmesį ir sukėlė kritiką spaudoje bei vyriausybėje, kurios įvairios komisijos tris kartus kilimą ir pelnų didėjimą. Amerikoje naftos pramonėje veikia apie 16,000 bendrovių, kurių tarpe 18 vadinamų „didžiųjų“. Nuo naftos šaltinių iki gazolino stočių naftos pramonėje dirba apie 1,7 mil. amerikiečių. Vien didžiosios naftos bendrovės turi 207 bil. dol. vertės turto. Jų tarpe didžiausia Exxon Corp. valdo 41,5 bil. turta. Pernai didžiosios naftos bendrovės turėjo 124 bil. dol. pelno, o šiemet jis, kaip matėme, dar pakilo 78 nuoš.

Vyriausybė, planuodama energijos krizės priemones, nurodo, kad didelė savo pelno dalį bendrovės investuoja ne naujų šaltinių ieškodamos, bet pirkda-

mos kitas pramonės įmones. Besirušdamas toms dienoms, kada naftos Amerikoje nebebus, bendrovės investuoja į anglį, saulės energiją, urano kasyklas ir kitas pramonės šakas.

Naftos bendrovės šiuo metu valdo apie 25 nuoš. visų JAV anglies kasyklų. Conoco bendrovei priklauso antra didžiausia savo produkcija kasykla Consolidation Coal. Occidental Petroleum nuosavybė yra Island Creek Coal Co., ketvirtą didžiausia kasykla. Naftos firmos valdo apie 44 nuoš. urano atsargų Amerikoje. Atlantič Richmond bendrovė valdo didžiulę kasyklų korporaciją Anaconda, kuri turi anglies, vario ir aluminio kasyklas.

Šalia energiją liančiųjų investavimų naftos bendrovės investuoja į nekilnojamą nuosavybę, stato miestus, kaip Mobil Oil statomas 33,000 miestai Reeton netoli Washingtono, D. C. Exxon valdo ne vieną priemiestį prie Huston, Texas. Penzoil Co. turi Naujojoje Meksikoje 495,000 akrų rančą. Sun Co. yra savininkė vaistų ir kosmetikos produktų firmos Reckton, Dickinson Co. Mobil 1974 m. nupirko Montgomery Ward bendrovę. Atlantic Richfield investavo į knygų ir laikraščių leidimą, leidžia Britanijoje „The Observer“. Sun Co. turi maisto parduotuvių tinklą „Stop N Go“ ir valdo kompiuterių įmonę „Applied Financial Systems“.

Šalia kitų pramonės šakų, didžiosios bendrovės, gavusios progą supirkinėja mažesnes, nepriklausomas naftos firmas, ypač tas, kurios turi atradusios naujus dujų ar naftos šaltinius. Čia tarp didžiųjų įvyksta var-

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Sėdimoji skt. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629
Telefonas 476-7089

SVEIKINIMAI NERIJOS TUNTUI
LSS NERIJOS JŪRŲ SKAUCIŲ TUNTUI DEŠIMTĄ GIMTADIENĮ SVENČIANT, SVEIKINA IR ATEITIES VEIKLAI LINKI "GERO VĖJO!"

SKAUTYBĖS KELIAS
CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
CHICAGOS SKAUTININKŲ DRAUGOVĖ

NERIJAI DEŠIMT METŲ

LS Sesių Nerijos jūrų skautų tuntu Chicagoje rugsėjo 29 d. sukako dešimt metų. Gimtadienis buvo atšvęstas iškilmingoje sueigoje spalio 21 d. ir sukaštuviniame pokylyje spalio 13 d., taip pat atskirų laivų sueigose ir liepos mėnesį Rako stovyklavietėje vykusioje „Ventės“ stovykloje.

Per dešimt metų Nerijos eilėse žygiavo keli šimtai sesių. Tunto kūrimosi laikotarpio udrūtės, tuntu dešimtmėję švenčiant, jau suaugusios, universitetiniais diplomais ir laipsniais besididžiuojančios merginos ir moterys. Ne visos jos liko tunte. Įgytos profesijos ir kuriamos šeimos išveda jas iš Nerijos gretų. Tik „senosios“ ir užsigrūdinusios vadovės (su nedideliais pasikeitimais) išvermingai lieka budėti prie tunto vairo tikėdamos, kad dabar šeimoms kuriančios sesės ateinančiam dešimtmetyje grįš į „gimtąją uostą“ keliomis dukrytėmis vedenos, vėl įsijungusios į veiklą perims vairą ir taps nepakeičiamomis vadovėmis.

Tunto narių skaičius nuolat nežymiai svyruoja. Šiuo metu Nerijos gretose žygiuoja netoli šimtinių įvairaus amžiaus sesių. Gausiausi — udrūtėję ir gintarių vienetai. Tuntą sudaro keturi laivai — udrūtėję, j. jaunių, jūrų skautų ir gintarių kandidatų bei dvi narėmis gausios gintarių igulos.

Veikla gyva, entuziastinga. Kas sekmadienį sueigauja Jaunimo centre. Kiekvieną vasarą stovyklaujama, iškylaujama. Rako stovykloje tuntas turi įsirengęs patogią stovyklavietę. Dalyvaujama Kaziuko mugėse, suvažiavimuose, įvairiuose su skautiška veikla susijusiuose kursuose. Tunto apimtyje, o kartais kartu su broliais, ruošiami tautinių, skautiškų ir religinių švenčių minėjimai, kurių tikslas perduoti jaunajai kartai lietuviškas tradicijas ir papročius.

Čius ir skatinti juos tęsti ir puoselėti. Tunto vadovėms įvairiuose darbuose ir užsiėmimuose į talką ateina tėveliai ir (kaip gerose šeimose pridera) vadovių vyrai.

Dešimtmėję švenčiamas su džiaugsmu ir viltimi, kad palankūs vėjai nesiliaus pūte į Nerijos tunto lietuviškai jūrinei veiklai plačiai išskleistas bures, o Didysis Kapitonas budės prie vairo, kad svečiuose vandenyse buriuojant širdimis visuomet kryptume į gintarinius Baltijos krantus.

SVENTĖME GIMTADIENĮ

Nerijos tuntas š. m. spalio 21 d. Jaunimo centre žemutinėje salėje įvykusioje iškilmingoje sueigoje paminėjo savo dešimtą gimtadienį.

Sueiga buvo pradėta Sv. Mišiomis, kurias atnašavo Nerijos tunto kapelionas v. s. kun. Antanas Saulaitis. Sv. Mišios buvo įspūdingos, nes kun. Saulaitis daug širdies dėdėjo jas paruošdamas — išpuilingas pamokslas ir giliai prasmingos sesių perskaitytos maldos. Mišių metu pianinu skambino ir giesmės vadovavo gražiabalės valt. Alvyda Eitutytė.

Po pamaldų, vienietams išsiriavus įvyko iškilminga sueiga, kurią sklandžiai pravedė komendantė g. v. v. Rūta Karaliūnaitė. Sueiga vyko pagal įprastą iškilmingos sueigos protokolą — raportai, vėliavų įnešimai, himnas, įsakymų skaitymas.

Nerijos tunto sesės ir vadovės nuosirdžiai džiaugėsi išgirdusios Vyriausios Skautininkės įsakymą, kuriuo į paskautininkės laipsnį buvo pakelta darbšti ir pareigingas šešis metus udrūtėms vadovavusi g. v. v. Rasa Jovarauskaitė — Narbutaitienė.

Skautininkės įžodį pravedė viena iš jūrų skautų Lietuvoje steigėjų — v. s. Halina Plausiūnaitė. Į didelį skautininkų ratą naująją paskautininkę atlydėjo jos mamytė, Nerijos tunto steigėja, j. s. Aldona Jovarauskaitė.

Nerijos jūrų skautų tunto "šeimos" portretas dešimtmėję švenčiant.

Nuotr. J. Tamaliūkas

kienė. Prieš dešimt metų udrūtėję žodį davusi Rasa, tuntu dešimtmėję švenčiant, susijaudinusi, tačiau ryžtingu balsu tarė įžodžio žodžius, po kurių žaliuoju šlipu ją papuošė jos pirmoji skautiška vadovė, dabartinė vyriausios skautininkės pavaduotoja v. s. Janina Mikutaitienė. Įžodį palydėjo visų dainuojama "Lie-tuva brangi", sveikinimai ir gėlės.

Nerijos tuntu daug nusipelnę dabartinės tėvūnas p. Alfonsas Eitutis buvo apdovanotas Padėkos ordinu su rėmėjo kaspinu. Ordiną prisegė VS pavaduotoja. Pažangumo žymeniu apdovano-ta g. v. v. Aldona Kuncienė.

Už rūpestingą pareigų atlikimą ir vyresniškumo laipsnius pakeltos: į vyr. valt. laipsnį — g. v. Irena Jasulaitytė, g. v. Laura Narvytė, g. v. Vida Vizgirdaitė.

Į valt. laipsnį — vair. Alena Bobelytė, vair. Alvydė Eitutytė. Į vairininkės laipsnį — Linda Balčiūnaitė, Aleksandra Gražytė.

Pakeltos į vyresniškumo laipsnį buvo pasveikintos baltu ramunės žiedeliai.

Perskaityti laivų įsakymus, į kitus laivus buvo pervesotos atitinkamo amžiaus visus reikalavimus atlikusios sesės ruoštos naujoms patyrimo laipsniams.

Tunto dešimtmėjęs būty nepilnas bet tradicinio ragulio. Žvakės uždegė buvusios tuntininkės — j. s. Aldona Jovarauskaitė, j. s. Irena Regienė, j. ps. Jolanda Aleksūnienė ir dabartinė tuntininkė j. ps. Aldona Veselkienė, o taip pat laivų ir igulų vadės — j. ps. Rasa Narbutaitienė, g. v. v. Dalia Bartkienė, j. ps. Regina Dapkuvienė, g. v. v. Daina Rudaitienė, g. v. v. Virginija Markevičiūtė ir g. v. v. Regina Andrijauskienė.

Nerijos tunto tuntininkė tarė padėkos ir įvertinimo žodį tunto steigėjai, buvusios tuntininkės, visoms vadovėms, kapelionams, tėvūnams, stovyklavietės darbų vygdytojams, administratoriams, stovyklų šeimininkėms, visiems talkininkams, tėvams ir rėmėjams. Ypatinga padėka išreikšta buvusios stovyklų viršininkėms ir daug pasidabavusiems tunto vadovų paruošimui — j. v. s. Broniui Juodeliui ir dr. Jurgui Anyšui.

Buvusios tuntininkės ir stovyklų viršininkės papuoštos gėlėmis. Išnešus vėliavas sekė sveikinimai: Vyriausios Skautininkės ir savo vardu tuntą dešimtmėję sukakties proga sveikino VS pavaduotoja v. s. Janina Mikutaitienė ir įteikė visų pasigėrėjimą sukėlusią dovana — lino audinį su išaustomis Maironio eilėmis — "Kur bėga šėsupė". Gražiais linkėjimais sveikino JAV Vidurio rajono vadas v. s. Zigmantas Jaunius. Kernavęs tunto tuntininkė ps. Kristina Bukaveckaitė sveikindama įteikė gražų albumą. Aušros Vartų tunto tuntininkė s. Nijolė Balzarienė sveikindama apjuosė Nerijos tuntininkę tautine juosta, o iš Aušros vartų tunto Partizanės Vaidilutės vyr. skautų būrelio Nerijos "išplaukioms" sesėms — j. ps. Aldonai Jovarauskaitė, j. s. Irenai Regienei ir j. ps. Vidai Račiūnienei po gražiai išdėgintą ragelę. Savo sveikinimą Vidurio rajono vadeivė j. v. s. Aldona Gasmerienė pra-

dėjo praveddama dainą "Atgimė Tėvynė". Iškilusi lietuvių kalbos mokėjimo ir mokymosi svarbą įteikė lietuviškojo eiliuoto žodžio meistrė — rašytoja ir poeto Balio Sruogos raštų rinkinį. Lituanicos tunto vardu sveikino v. s. Antanas Pauzulis įteikdamas menišką plakatą.

Pradėjus naujuosius veiklos metus ne visos vadovės begalėjo tesėti savo pareigose, todėl tunto įsakymu Nr. 83 buvo paleista esamoji vadija ir paskelbta nauja. Sekė vadovių pasikeitimai pareigomis.

Sueigai baigiantis, sustojus ratu supintomis rankomis buvo padainuota dainų. Sueiga baigta tradicine maldą "Ateina naktis".

Po sueigos buvo vaišinamasi gimtadienio raguliu ir j. s. Aldonos Jovarauskaitės paruošta kava.

SKAUTŲ KVIESLYS

Lituanicos tuntas vėl kviečia lietuvių kilmės berniukus įsijungti į skautų būrį.

Skautai sekmadieniais renkasi Jaunimo centre į smagias sueigas, arba keliauja į idomias vietas, vyksta žuvalių, iškylauti, slidinėti, vasarą stovyklauja Rako ažuolyne.

Kviečiame paraginti savo gimnazičius, draugus ir kaimynus, kurie turi šio amžiaus jaunimo, atvesti berniukus į linksną Lituanicos būrį. Mes renkames (7 — 10 metų) 104 kambaryje 11 — 12 v. ryto ir (10 — 14 metų) 202 kambaryje 10 — 11 v. ryto Jaunimo centre kiekvieną sekmadienį: berniukai čia turi progos linksmai pažaisiti, padraugauti, išmokyti skautiškų užsiėmimų — svarbiausia — pabūti lietuviškoje aplinkoje.

Prašome kreiptis nurodytu laiku Jaunimo centro 104 ar 202 kambarin; arba skambinkite tuntininkui Kazui Miecevičiui, tel. 737 — 5408.

MIELOS NERIJOS TUNTO SESĖS!

Jūsų tuntu švenčiant gyvavimo dešimtmėję, džiaugiamės, kad Sesių Nerijos tuntu švenčia darbuotumų rūpestingumu ir sesių šaunumu. Tai tunto vadovių nuopelnas!

Per praėjusį dešimtmėję kiekviena Nerijos vadovė į tunto kraičio skrynią dėjo meilę skautiškai idėjai; krovė savo geriausias sumanymus, nuolatinį rūpestį tunto gerove. Dėjo begalę darbo valandų, tėvelių ir geradarių talką ir aukas; dėjo ir savo džiaugsmą, pasigėrėjimą, savo skausmą ir nepasisekimus. Nerijos tunto kraičio skrynia kupina skautiško turto, kurį skiriamas jaunai vadovėi, kuri yra mūsų

SOPHIE BARGUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos su WOPA
Lietuvių kalba: kasdien nuo 5:30 iki 6:00 val. vakaro.
Sėdadieniai ir Sekmadieniai nuo 8:30 val. ryto iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1490 A M.
7180 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DR. J. M. MARTYNAS ANYSAS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00. Foreign countries, \$37.00.

Palto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesuėmiami. Ant DRAUGO prie kviekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00	\$15.00
Ketur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje	U.S.A. 37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	2.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nesuėmami straipsniai, kurių negalima iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

Seserijos ateitis.

Vyriausios Skautininkės v. s. Irenos Kerelienės ir savo vardu noriu į Jūsų tunto kraičio skrynią įteikti nuosirdžius sveikinimus ir linkėjimus.

Sveikindamos Nerijos tuntą dešimtmėję sukakties proga, linkime, kad, kaip toje dainoje, Jūsų baltos bures suplazdėtų Baltijos ir Kuršių Marių bangos.

Gero vėjo!

v. s. Janina Mikutaitienė,
LS Sesių
VS pavaduotoja

L.S. Sesių Jūrų skautų skyriaus vardu sveikinu Chicago jūrų skautų Nerijos tuntą dešimtmėję sukakties proga, linkėdama daug darbinių metų ateityje.

Gero vėjo!

j. ps. Vida Račiūnienė,
Jūrų skautų skyriaus vedėja

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 6 iki 7:30 v. v. Sešt. 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670.
Rezid. tel. WABROOK 5-3048.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Ofiso. Tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofis. Tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocijų ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago
Tel. 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir sešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč., ketv. 10 iki 6 val. Seštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. Tel. 737-1168, rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1-4 val. 3 iki 7 v. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečadienį

LIETUVOS GYVENTOJŲ POLITINĖ SAMONĖ

Ar lietuviška politinė samonė jūso su tradicine lietuvių viokupuotoje Lietuvoje tebėra gyva, ar tiki pavergtieji Lietuvos idėjinį isitikinimų remtų egzistavimą, kokios Lietuvos jie norėtų? Tokie ir panašūs klausimai dažnai keliama pogrindžio spaudoje ir ieškoma į juos atsakymo. Šiuo klausimu įdomus rašinys, pasirašytas N. Henriko slapyvardžiu, paskelbtas neseniai mus pasiekusiame pogrindžio "Varpo" žym. nr. 7 (23-31 pusl.). Rašinio antraštė: "Kai kurie politinės samonės raidos Lietuvoje klausimai".

Nūdien "oficialią" Lietuvos žmonių politinę nuomonę išreiškia ne pati tauta, ne jos atstovai, išrinkti demokratiniu būdu, bet Maskvos statytiniai valdininkai — grįškiečiai, barkauskai, šepečiai, rakūnai, aničai, portniagiūnai, gaidžiai, lazutkos, niunkos, kėzakėvičiai, petroniai ir į juos panašūs asmenys.

Jei tikėti jais, Lietuva yra jau seniai susovietinta, nutautinta, suinternacionalinta, suateistinta, neturinti tautiškos samonės, pasisakanti už komunistinę santvarką visais 99,9 procentų.

Tačiau pogrindžio "Varpo" bendradarbis rašo, kad mūsų aukščiausias minetas išpuolis yra "paviršutiniškas, klaidingas. Žmonių viduje oficialiosios samonės nėra. Ji tenai nepateko, o jei ir pateko, tai neigiamomis formomis, kurių vardas: cinizmas, atbulimas, dezinformacija, agresyvumas, komformizmas, karjerizmas" (23p.).

Toliau autorius nurodo, kad buvę Lietuvoje žmoniai, ypač iš kairiosios radikaliosios inteligentijos sluoksnių, kurie tikėję marksizmo ideologija. Tačiau, kai tie žmonės atsidūrė stalinistinės valdžios atmosferoje, jų samonė pasikeitė: "Žmonės, kurie tikėjo bučialinės lygybės idealais, labai greitai pamatė, kur jie pateko" (24 pusl.).

Po Stalino mirties atsiradęs politinis palengvėjimas padėdį pasikeitėsi ir buvę manyta, kad Sovietų Sąjunga eis demokratizacijos, laisvėjimo keliu. Tokių palengvėjimo momentų buvę, žmonių nuotaikos pasidariusios stiprios ir gyvybingos. Tačiau "po Brežnevo" valdymo pradžios galutinai išryškėjo, kad tikėjimas su laukiti laisvės yra beviltiškas. Egzistuojanti sistema visiškai sustabdyta, apimta stagnacijos. Jos savaimė ateinančio socializmo su žmogišku veidu laukti netenka. Arba sistema grius, arba mirdės ilgą laiką. Pamažu ji lūžta, bet tai ilgas procesas. Tokioje atmosferoje gyventi labai sunku" (26p.).

"Kadangi egzistuojančioje sistemoje demokratijos negalima sulaukti iš viršaus, reikia ją pradėti bandyti iš apačios" (27 p.). Taigi ir Lietuvoje vis labiau atsiranda žmonių, kurie bando sistemą griauti "iš apačios". Toliau N. Henrikas rašo: "Remiantis dabartine politine situacija Lietuvoje, galima konstatuoti, kad didžiulės Lietuvos visuomenės dalies politinė samonė tautinė. Nepriklausomybės idėja gyvuoja. Jėgos dėka pasiekta komunistų pergale jokių būdu neraiškia oficialiosios politinės samonės įsigalėjimo Lietuvoje. Lietuviai tauta taip ir nepasidavė okupantui bei jo indoktrinacijai. Nedaug bus nusizengta tiesai, jei dabys pasakyta, kad šių dienų Lietuvoje nėra nei vieno lietuvių ar net ne lietuvių, bei asmens, susi-

jusio su tradicine lietuvių visuomene, kuris nuoširdžiai, iš idėjinį isitikinimų remtų egzistavimą, kokios Lietuvos jie norėtų? Tokie ir panašūs klausimai dažnai keliama pogrindžio spaudoje ir ieškoma į juos atsakymo. Šiuo klausimu įdomus rašinys, pasirašytas N. Henriko slapyvardžiu, paskelbtas neseniai mus pasiekusiame pogrindžio "Varpo" žym. nr. 7 (23-31 pusl.). Rašinio antraštė: "Kai kurie politinės samonės raidos Lietuvoje klausimai".

Tačiau autorius netvirtina, kad oficialioji nuomonė būtų nulinė. Lietuvoje vis dėlto esą nemaža prisitaikėlių, savanaudžių, tautinės moralės netekusių žmonių, kuriems komunistinė sistema esanti naudinga ir kurie dėl to ją remia. Nežiūrint šio fakto, "Oficialioji politinė samonė, pasiekusi totalinę pergalę visuomenės paviršiuje, ilgai nei susilaikė totalinio žlugimo asmeninėje politinėje samonėje. Ji nieko bendra neturi su tautos gyvąja politine samone" (28-29 p.).

N. Henrikas, straipsnio pabaigoje rašo apie lietuviškąją išeiviją svetur ir pažymi, kad "mūsų išeivija yra neatskiriama tautos dalis" (29 p.). Tai išeivija turinti žinoti, kad "oficialioji politinė samonė Lietuvoje neturi jokios rimtesnės ar tai nuoširdesnės paramos. Todėl klaidinga kai kurių išeivijos sluoksnių nuomonė, kad režimui bent dalį tautos pavyko bolševikiškai indoktrinuoti. Išeivija savo pažiūrose ir kraštą turi griežtai skirti tautą nuo oficialios politinės krašto sistemos, matydama tautoje egzistuojantį antipodą sistemai" (29 p.).

Politinis laukas krašto žmonių samonėje esąs šiandien susilpnintas, politinėje krašto žmonių samonėje atsiradęs tam tikras vakuumas (tuštuma).

Kalbėdamas apie išeivijos pagalbą tautai reikalingumą, "Varpo" bendradarbis iškelia reikalavimą: "Visais galimais būdais informuoti tautą per radiją, greitai pamatė, kur jie pateko" (24 pusl.).

Pol. Stalino mirties atsiradęs politinis palengvėjimas padėdį pasikeitėsi ir buvę manyta, kad Sovietų Sąjunga eis demokratizacijos, laisvėjimo keliu. Tokių palengvėjimo momentų buvę, žmonių nuotaikos pasidariusios stiprios ir gyvybingos. Tačiau "po Brežnevo" valdymo pradžios galutinai išryškėjo, kad tikėjimas su laukiti laisvės yra beviltiškas. Egzistuojanti sistema visiškai sustabdyta, apimta stagnacijos. Jos savaimė ateinančio socializmo su žmogišku veidu laukti netenka. Arba sistema grius, arba mirdės ilgą laiką. Pamažu ji lūžta, bet tai ilgas procesas. Tokioje atmosferoje gyventi labai sunku" (26p.).

"Kadangi egzistuojančioje sistemoje demokratijos negalima sulaukti iš viršaus, reikia ją pradėti bandyti iš apačios" (27 p.). Taigi ir Lietuvoje vis labiau atsiranda žmonių, kurie bando sistemą griauti "iš apačios". Toliau N. Henrikas rašo: "Remiantis dabartine politine situacija Lietuvoje, galima konstatuoti, kad didžiulės Lietuvos visuomenės dalies politinė samonė tautinė. Nepriklausomybės idėja gyvuoja. Jėgos dėka pasiekta komunistų pergale jokių būdu neraiškia oficialiosios politinės samonės įsigalėjimo Lietuvoje. Lietuviai tauta taip ir nepasidavė okupantui bei jo indoktrinacijai. Nedaug bus nusizengta tiesai, jei dabys pasakyta, kad šių dienų Lietuvoje nėra nei vieno lietuvių ar net ne lietuvių, bei asmens, susi-

sisistatydinimas iš pareigų. Paderevskio žmona, miegojusi kambarėlyje, išgrindė triukšmą atsiduro ir, kai įsengė į vyro kabinetą, rado savo vyrą besigulmiant už uždolukų. Greit buvo telefonu pašaukta policija. Paderevskis įsakė jiems palikti užuoluką ir išvesti jį gatvę paleisti. Nuo to laiko, pasakodavo Paderevskis: "Šis žmogus buvo mano geras draugas".

A. SOLŽENICYNAS APIE RUSIJĄ, VAKARUS IR EMIGRACIJĄ

Jo pasikalbėjimas su anglų BBC radijo bendradarbiu.

Perspauzdinta iš pogrindžio "Perspektyvų" Nr. 9.

1974 m. vasario 13 d. įžymus rusų rašytojas A. Solženicynas buvo suimtas ir ištremtas į užsienį. Šio, visame pasaulyje plačiai pagarsėjusio ištremimo penkerių metų sukakties proga Anglijos radijo BBC bendradarbis Ivanas Sapietas apsilankė A. Solženicyno namuose tarp miškų Vermonte (JAV) ir su juo kalbėjosi. Žemiau pateikiame II dalį A. Solženicyno ir I. Sapieto interviu.

— Aleksandrui Isajevičui, kaip žinote, emigrantas dažnai prisilegtas kartėlio dėl pagrindo po kojų netekimo, gyvena tik praėjimais.

— Ivanai Ivanovičui, aš ne emigrantas, aš sieloje nebuvau nusprendęs išvykti iš tėvynės. Negalvoju, kad štai kažkur pradėsiu naują tikrąjį gyvenimą. Todėl mano psichologija kitokia.

— Betgi aš kalbu apie emigraciją bendrai. Tai visuomeninis reiškinys, kaip manoma, turįs savo istorinę prasmę.

— Na taip. Ta emigracija istorinė reikšmė, žinoma turėjo: padėti mums išsaugoti istorinę atmintį apie ikirevoliucinius, revoliucinius laikus, arba laikus, kada Rusijoje viską trėmė. Aš abejoju, kad antroji ir trečioji emigracija istoriškai reikšminga. Trečioji — tik uodegėlė...

Nei pagal reikšmę, nei pagal gausumą jos negalima lyginti su dviem pirmosiomis. Rusijos išgelbėjimas ir negali priklausyti nei nuo jokios emigracijos. Nėr ko ir laukti. Jis išeis iš vidaus — iš pačios Rusijos. Aš tikiuosi, kad kitą kartą, ne taip, kaip 1917-aisiais, kai, pačiai liaudžiai. Netgi praklauso likimą nuspręstie, kurie leikis išvažiuoti — vadina joje gyvena, o ne tie, kurie grįž iš masės Teleginas, žinomas pseu-

emigracijos. Ne visi supranta, kad savanoriškas išvykimas laisvą sumažina išvykusiojo teises spresti ir lemti apleistojo krašto likimą. Išvažiuoti — tai ir pats praradai. Išsilaisvinai nuo pareigos — tai ir nuo teisių, o šalis tebevelka savo likimą, ji (...). Aš visada sakiau, kad trečioji emigracija bėgo ne nuo kulkų, kaip antrosios kariai. Jie išvažiuo būtent tuo laiku, kai tėvynėje uždėjęs visos galimybės veikti, ir jėgos ten reikalingos. Komunistinio režimo iš išorės neįveikti, tik iš vidaus.

Išvažiuoja, žinoma, įvairių kategorijų žmonės. Didesnioji dalis išvažiuo savo gyvenimą pagerinti, abejingi paliktam kraštui. Labai maža, bet politiškai aktyvi dalis tartum tęsia demokratinio teisių gynimo veiklą, bet ji pateko į tokia būklę, kad tartum prašo, kad kaimynai padėtų įtvirtinti namuose. Dieve, kur jau ten vakarai padės. Kur jau ten! Save tegelbėtu. Šios emigrantų grupės veikloje laisvės sąlygomis atsiliepa ir pažiūrėto. Negalima visos filosofijos, visos veiklos apibrėžti: duokite mums teises, vadinasi, išlaisvinkite surakintas rankas! Na, išlaisvins arba ištrauksime. O toliau? Čia ir pasišėja naujosios Rusijos istorijos nežinojimas. Iš esmės jie aplenkia visas mūsų istorijos pamokas, kaip nebuvusias, ir, pasinėję į liberalizmo teorijas, nori varsioti įvykių pasikartojimo. O ta — pražūtis!

Paskui yra kategorija išvažiuojuši iš aštrios neapykantos ne tarybų santvarkai, o pačiai Rusijai, kai, pačiai liaudžiai. Netgi praklauso likimą nuspręstie, kurie leikis išvažiuoti — vadina joje gyvena, o ne tie, kurie grįž iš masės Teleginas, žinomas pseu-

dominas. Ir čia pabrėžtinai puoselėja savo neapykantą. Nuo žodžio "prosvlavas" traukuliai suima. Bet šie aiškūs, apie juos aš nekalbėsiu.

Yra dar viena pavojinga kategorija, kuri, gal būt, ir atlieka istorinę užduotį. Jie čia atvažiuoja ne kaip šiaip emigrantai, o kaip igalioti mūsų šalies, liaudies, istorijos, kultūros ir viso ko aiškintojai. Jie mitriai čia prisitaiko prie vietinio skonio, užsakymų — ko iš jų laukiama. Ir išvados visada kuo naudingiausias komunistiniam režimui TSRS.

— O ar negalima manyti, kad jie vis dėlto reiškia kažkiek nuširdžiusi savo nuomonę, savaip atsako į Rusijos skaudžiausias klaidas?

— Aš nesimu spėlioti tikrųjų šios kategorijos impulsų. Tačiau tenka pasukti galvą. Pagalvokite. Tuos, kurie bendradarbiavo su nacional — socialistais, teisia. O kas dešimtmečius bendradarbiavo su komunistais, visos buvo persimelkęs savo raudona knygele, — tuos Vakarai priima kaip geriausius draugus ir ekspertus, nors daugelio jų mokslinis lygis — kirpėjškas. Ir štai kokia jų kryptis keliais variantais — bet kokių atveju sutaukinti amerikiečius su TSRS komunistu, kaip pačiu mažiausiu blogiu jiems, arba netgi teigiamu reiškiniumi. Ir atvirkščiai — įtikinti, kad rusų tautinis atgimimas, netgi rusų tautos nacionalinė egzistencija — tai didžiausias pavojus Vakarams. Čia jų vis virtinė. Visų neišvairinsi. Štai Jarovas. Buvo jis komunistinis žurnalistas. Septyniolika metų paeiliui niekam nežinomas

jaunas komunistas ar dar mokinys. Ir staiga — universiteto profesorius! Atspausdino dvi knygas, kuriose TSRS nagrinėja su didžiausiu priešiškumu viskam, kas rusiška. "Vašington Post" per visą skiltį spausdina: — Brežnevas — taikos šalininkas. Jo knyga prasmė: visas jėgas — už Brežneva! Palaikykite komunistinį režimą. Ir prekyboje bei diplomatijoje remkite jį. — tai jums, amerikiečiams, paranku. O TSRS jį palaiko visi "Beriozkos" parduotuvių lankytojai. Bet kokia kitokia Rusijos valdžia jums bus blogesnė. Jis netgi nepriklaista komunistiniam režimui už 60 milijonų žmonių sunaikinimą. Žodėl "buožė" pasigriebė, bet taiko jį senajai Rusijai: jis ten buvo buožė. Visi jo samprotavimai paremti prekės ir vartojimo požūriu. Jo knygoje nerasi minties, kad rusų tauta gali turėti kokią nors religiją, kad tai gali kažką reikšti jos istorijai, jos siekiams. Ir štai tokios burnos čia aiškina Rusiją. Štai tokios žiedelės išaugino komunistas. O Amerika juos visus mielai renka, nes jų čia labai reikia ir nori, kad būtų galima su komunizmu draugauti. O Rusija — bloga. Ir Amerikos profesorai vienas paskui kitą kartoja: štai, pagaliau, atėjo mokslininkai eruditai ir mums išaiškino, ko reikia bijoti: visai ne komunizmo, o rusų tautos nacionalinės egzistencijos.

Tokiomis čionykštėmis aplinkybėmis neįmanoma, pavyzdžiui, tarp tautinių lygių ginti Igorio Ogurcovo.

— Tačiau Amerikos, ir ne tik Amerikos, o aplamai Vakarų šviesioji visuomenė, ar bent jos dalis yra informuota apie tikrąją padėtį. Kaipgi pasiekti tai, kad ji taip lengvai persiima šia nuotaika?

Amerikos visuomenė linkusi tokių įkalbinėjimų klausytis, pirmia, todėl, kad yra sena tradicija apie nacionalinę Rusiją kalbėti tik blogai. Dar nuo praėjusio šimtmečio pabaigos šia tradicija čia pradėjo Miliukovas. Vėliau priešė prie to, kad pirmoji pasaulinio karo metu Amerikos bankai Anglijai ir Prancūzijai davė paskolas su sąlyga, kad šie kreditai nepakliūtų Rusijai — sąjungininkei. Antra, — turi įtakos Amerikos intelektualų simpatijos socializmui ir komunizmui. Jie beveik vien tuo kvėpuoja. Amerikos universitetuose šiandien būti marksistu — tai garbė. Čia visur daug marksizmo katedrų. Trečia, — toks aiškiniams labai ramina visus Vakarus. Jeigu visos TSRS siaubas kilęs ne iš komunizmo, o iš blogų rusų tradicijų nuo Ivano Ziaurjo ir Petro, tai Vakarams nėra ko bijoti. Vadinasi, mums nieko blogo neatsitiks. Jeigu įsigalės socializ-

Rimoldas Kaulitis, šią vasarą pasitraukęs iš okupuotos Lietuvos, dalyvavo konferencijoje, Chicagoje. Nuotr. V. Norvilas

mas, tai tik geradariškas.

Demaskavus tarybinę sistemą, Vakarų nuomonė atsitraukė iš vienos tranšėjos į kitą. Pirmiausiai atsitraukė nuo Stalino ir viską suvertė stalinizmo mitui, kurio ir nebuvo. Paskui skaudama širdimi paliko net ir Leniną. Jei visas blogis iš Lenino, tai ne todėl, kad jis komunistas, bet todėl, kad jis rusas. Jei visa tai — rusiškas išskrypimas, tai ko bijoti Vakarams. Vakarai labai bijo išgirsti tiesą. Bet kokią tiesą. Vakarai labai yra linkę apgaulingai ramintis.

Na, ir ketvirta. Ta Vakarų intelektualų simpatija tarybinei santvarkai remiasi ideologiniu bendrumu. Materializmas — ateizmas. Su religija atvirai siejamas judėjimas juos visada suneramina. Jeigu ne gąsdina. Štai kaip. Ši Amerikos mokslo instituto nuotaika užsklandžia galimybe suvokti Rusijos istoriją, nors apie ją samprotauja su aplombu, tartum kiaušį per praputę. Tartum ją būtų galima suprasiti praleidžiant dešimtį pravoslavystės amžių. Atrodytų, vakarietiškoji laisvė jiems teikia galimybes, nesulyginamas su meilagingu taršiu tarybinio mokslo. O jie pasilieka lyg užhipnotizuoti tarybinės istorijos koncepcijos. Nejučiomis jie priima pagrindinius jos teiginius ir diskutuoja tik dėl detalių, kartais dėl asmenų charakteristikos, traktavimo. Bet jeigu kokia nors sritis TSRS visai uždrausta, tartum neegzistuoja, tai Vakarams ji lieka visiškai nežinoma. Pavyzdžiui, pulkvis Vakarų mokslo 55 metus nieko nežinojo apie Gulagą, neįsivaizdavo jo mastų, netikėjo, kad jis yra. Taip bolševikai liaudies pasipriešinimą apskelbė banditizmu, ir Vakarų mokslas nutarė: pakrikas banditizmas! Ir netgi visiškai ignoruoja platų liaudies priešinimąsi bolševikams.

(Bus daugiau)

IS Amerikos Lietuvių kongreso Clevelande. Iš kairės: dr. K. Bobelis, A. Kasulaitis, dr. J. Valaitis, prof. J. Balčiūnas, P. Dargis, vysk. A. Deksnys, gen. kons. A. Simutis. Nuotr. Vl. Bacevičius

PRIE MILŽINŲ TILTO

P. MELNIKAS

46

Jis staiga šoko iš lovos. Šviesa filtravo pro langus. Na, ir nesamone! Įtrūkusio laikrodžio rodyklė rodė jau penkis. O pasimatymas šeštą! Sekundžių rodyklė lyg buvo sustojusi. Pakratęs, užsuko, užvedė, trupam sustojusį mechanizmą ir skubiai nuėjo prausyklon.

Greit nusiprausęs ir atsigavęs šėlstančia vandens čiurkšle ant veido, jis nusiskuto ir skubiai pasileido laiptais į apačią. Pro arkos angą jau matė didžiulį praėjusio lietaus darbą. Vėjas išlaužė šakas. Jos vaiduokliška buvo neįėjimas po aikštės balas. Bet dangus buvo tyras ir mėlynai švarus, šaltai, kaip prieš šventę, gerai išplauti — viskas blizgėjo. Miestas atrodė tarsi išmirus. Gatvės beveik tuščios ir liūdnos. Balta bažnyčia tik aiškėję tvirkėjo. Jos baltas optimizmas kontrastavo su praėjusia vėtra.

Jei gundomas Careckis išvažiuo namo, tai Genė gundomas Danyas tai gal atras čia? Pliauskėdamas drėgnais padais ant šaligatvio, jis galvojo, jei Genė jį kvietė sapne susitikti po kolonadom, ar tai nėra šis tas?

— Ir štai, baltu lietpalčiu, baltą veidą kiek atsukus kiton pusėn, ji jo laukė. Praeinantis vyriškis įsmeigė į ją akis, apžvelgė nuo galvos iki grakščių kojų ir, dar atsisukęs, palydėjo akimis.

Genė, lyg atpažinusi Danio skubančius žingsnius, apsisuko ir jį pastebėjo. — Pavėlavau. Šimtas atsiprašymų, — Danyas pasakė.

— Skubėjot, matosi, Dany.

— Skubėjau.

— Kas nutiko?

— Sustojau laikrodį. — Danyas žiūrėjo į juoda ciferblatą ir bokšto laikrodį palyginimui.

— Tryliko po šešių, — ji pasakė, žiūrėdama, kaip jis nustatinėjo rodyklę. — Tavo laikrodžio stiklas įtrūkęs? — pridėjo.

— Ar ne keistas oras? — sukdamas spyruoklę, jis staiga panorą keisti pašnekesį, į klausimą neatsakydamas.

— Keistas. Taip ilgai neliejo. O dabar žiūrėk. Mūsų kieme bala, nors brisk.

— Ledai mane pažadino.

— Miegialis...

— Langus išlaužė. Pliekė ir trankėsi, kad laiku į pasimatymą atečiau.

— Pataikė ir į laikrodėlį, — ji juokėsi.

Bet Danyas vėl pokalbį pasuko kitur. Kalbėjo jis apie pavasarį, ir poetiškai užbaigęs, nutilo. Jis pagalvojo, kad ji yra labai graži, ir savęs išsigando. Grožis visuomet jį jaudindavo ir kaustė, ir jis nemokėdavo minčių užbaigti. Nežinojo, ką gražuolėms reik sakyti, ko nereikia. Ar tai nekvaila, ar tai ne bailių cenzūra, jis galvojo. — Pavasaris, lauzydamas ledus, budina svieta... — kažkodėl pasakė ir norėjo paimti jai už parankės, bet susilaikė. Jis žingsniavo šalia jos ir ilgai tylėjo, nežinodamas, kur jie eina ir kodėl. — Mes einame, bet nežinome kur einame, — pasakė, lyg kažką svarbaus atradęs.

— Einame ir viskas.

— Kuria kryptim?

— Nežinau.

— Gerai, kad nelyja.

— Gera pasivaikščiojimui.

— Toks švarus išplautas oras, — jis nesąmonės kartojo.

Lietaus balutės tyvuliavo po kolonada. Gatvėje vėjas į balas popierius nešiojo. Dangus buvo švarus ir tyras, net šaltai pasivaikščiojimui išplauti. Gatvės buvo tuščios — vos vienas kitas skubantis praeivis. Baltas rotušės bokštas su auksiniu laikrodžiu smigo į nedidelį debesio pūkelį.

— Visa išplauta, kaip šventei, — jis pasakė.

— Išvalyta ir lietaus tarsi persijota.

— Net iškvėpinta.

— Ar ne dulkė?

— Bet, kai įtrauki oro, jos pavasariu kvėpia. Ir vaikščiojant nedulka.

— Reikia tik per balutes šokinėti. Štai viena! — Genė persuko ją, bet jis apėjo aplinkui.

Jis juto, kaip po lietpalčiu pajudėjo jos grakštus kūnas, bet stangrėsi jo nematyti. Jis nekildžiojo akimis, kaip anas praeivis po kolonadom. Net po lietpalčiu išryškėdavo jos kūras — jis nebuvo jo akims paslėptas. Jį žavėjo jos judesiai ir jos juokas. Tokia buvo to momento romantika. — Neblogai, — jis pasakė ir tada išdrįso paimti ją už parankės. Visa tada kiek intymiau atrodė — Aš iš Kauno. Iš kur tu?

— Paklausė.

— Iš Šiaulių. Buvau kiek ir Kaune.

— O tėvai čia?

— Ne, Lietuvoje.

— Ilgai jų nematė?

— Galima sakyti, gan ilgai.

— Tai čia esi viena?

— Turiu draugų.

Ir draugų, Danyas pagalvojo.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

VILNIAUS UNIVERSITETO MINĖJIMAS BOSTONO KOLEGIJOJE

Gotiškoje Bostono College Gasson salėje spalio 14 d. įvyko Vilniaus universiteto 400 metų sukakties akademija. JAV LB Bostono apygarda suruošė šį minėjimą garsiamą jėzuitų universitetą Bostone. Akademija buvo reprezentacinio pobūdžio renginys. Visa programa buvo pravesta anglų kalba. Nors buvo dėtos pastangos atkreipti vietos laikraščių ir radijo televizijos stotijų dėmesį, nebuvo susilaukta atgarsio. Buvo pakviesti ne lietuviai akademikai bei tautybių atstovai, jų atsilankė vos penketas.

Nepaisant to, pati akademija labai sklandžiai praėjo. Akademiją atidarė JAV LB apygardos vicepirmin. Algirdas Budreckis. Programai praversti buvo pakviesti Algirdas Mitkus, A. Mitkus yra baigęs Bostono kolegiją magistrų laipsniu anglistikoje ir dirbęs to universiteto administracijoje. Jo dėka ši kolegija mialai sutiko globoti minėjimą, įtraukdamas jį į savo renginių kalendorių. Apibūdinęs Vilniaus universiteto reikšmę A. Mitkus pristatė Boston College prezidentą kun. J. Donald Monan, SJ. Rektorius Monan pasveikino dalyvius ir svečius kolegijos vardu ir pabrėžė, kad jam yra dviguba garbė dalyvauti akademijoje. Kaip universiteto rektorius jisai gali įvertinti Vilniaus akademijos ir universiteto įnašą į Europos švietimą bei mokslą. O jam, kaip jėzuitui, yra malonu, kad jo konfratrai įsteigė ir tvarkė Vilniaus universitetą du šimtmečius.

Kun. Antanas Jurgelaitis, OP, skaitė paskaitą apie aplinkybes, kurios privėdė prie universiteto įsteigimo. Vilniaus akademija atsirado kaip kontrreformacijos kovų su protestantizmu rezultatas. Šioje religinėje ir ideologinėje dramoje tikras herojus buvo Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasavičius, be kurio pastangų vargu ar būtų karalius Steponas Batoras išdavęs karališkąjį steigimo raštą, ar popiežius suteikęs tai akademijai pilnas universiteto teises. Vaizdingais pavyzdžiais kun. Jurgelaitis parodė, kad Vilniaus universitetas buvęs ir lietuvių tautinės kultūros žadintojas. Kun. Jurgelaitis savo temą išdėstė gyvai ir vaizdingai. Jis yra Providence College (Rhode Islande) ispanų literatūros profesorius.

Antras prelegentas, dr. Stasys Goštautas, apibūdino Vilniaus universitetą moderniaisiais laikais, t.y. po jėzuitų ordino uždarymo 1773 m. Jisai iškėlė idėjų momentą, kad dažnai rusų ir kiti mokslininkai klaidingai datuoja Vilniaus universitetą nuo 1803 m., kada caras Aleksandras I dekreto pavadino Lietuvos vyriausią mokyklą „Imperatoriskuoju Vilniaus universitetu“. VU dabartinis rektorius net turėjo įtikinti rusus, kad šiais metais iš tikro švenčiama Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis, o ne 176 m. sukaktis. Dr. Goštautas, kuris viešėjęs Vilniaus universitete, tiesmukai nušvietė dabartinio Vilniaus universiteto suvaržymus, bet taipgi ir parodė, kokiose srityse lietuviai mokslininkai pirmąją Sovietuose (kaip antai, tikimybės teorijos tyrimuose). Prelegentas yra Pietų Amerikos literatūros profesorius Bostono universiteto ispanų kalbos ir literatūros fakultete.

Po trumpos pertraukos inž. Romas Bričkus rodė „Vilniaus panoramą“ spalvotomis skaidėmis. Jis ir pritaikė komentarus kiekvienam vaizdui. Po to, inž. Bričkus rodė Lietuvos vaizdų montажą su liaudies bei estradinės muzikos ištraukomis. Rengėjai pagarbė Vilniaus universitetą dėsytus, tyrinėtojus ir absolventus, kurie dalyvavo akademijoje. Ju

KOVOJE UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Kas demonstravo Maskvoje?

L. KERULIS

1939 m. rugpjūčio 23 d. ir rugsėjo 28 d. Maskvoje buvo pasirašyti Molotovo ir Ribbentropo slapto susitarimo aktai — protokoliai, kurių pasekoje Lietuva, Latvija ir Estija neteko savo nepriklausomybių.

1940 m. birželio 15 d. „taiką ir laisvę mylinčio“ Kremliaus dešpotas Stalino įsakymu rusų raudo armija įžengė į Pabaltijo valstybes ir jas okupavo, o teritorijai vykditi atgabenoti enklavedistų kolonas.

S.m. rugpjūčio 23 d. tos gėdingos Molotovo-Ribbentropo sutarties 40 metų sukakties progą Maskvoje demonstravo 45 pabaltiečiai — 37 lietuviai, 4 latviai ir 4 estai, reikalaujanti, kad Sov. Rusija panaikintų, atšauktų savo susitarimą, viešai paskelbtų pilną Molotovo-Ribbentropo pakto tekstą bei visus prie jo pridėtus slapto protokolus ir pasitrauktų iš Pabaltijo valstybių.

Kas gi tie 37 lietuviai, kurie demonstravo ir pareiškimą pasirašė? Nors pavardės žinomos, bet ne apie visus yra smulkesnių žinių. Kai kurie iš jų jau buvo rusų okupantų suimti, tardyti, kalinti ir kankinti kalėjimuose ir Sov. Rusijos koncentracijos stovyklose. Praėję kančios kelią, nepabūgo okupantų. Štai jie:

Vytautas Bastys, s. Antano, g. 1935 m., dar jaunas būdamas 1953 m. nuteistas 25 m., kalintas Vladimiro kalėjime, Karagandos ir Permės konc. stov., po 23 m. tremties 1976 m. paleistas grįžo į Vilnių.

Petras Cidzikas, g. 1944 m., studijavęs teisę, paskleides atsisakymą, skatinantį grąžinti demokratiją ir reginantį pastatyti paminklą stalinizmo aukoms. 1973 m. suimtas, dar apkaltintas LKB Kronikos platinimu, užtarpe buvo prof. Simas Sužiedėlis, Antanas Mažiulis, dr. Jurgis Gimbutas, muzikė Elena Vasyliūnienė ir Petras Viščinis. Iškilęs pasibaigė publikai sugiedojus „Gaudeamus“.

Priėmimas įvyko Gasson salės rotundoje, kur dalyvius ir svečius vaišino užkanda Giedrė Budreckienė, Laima Dumčienė ir priėmimo dalyvavo 140 publikos.

Dalyvis

darytas į Černiachovskio psich. ligoninę Isrutyje. Išleistas dirbo vienoje parduotuvėje.

Arvydas Čekanavičius, g. 1949. VI.12, medic. stud., 1973 m. Kaune suimtas už dalyvavimą pogrindžio spaudos platinime. Kalintas Černiachovskio psich. ligoninėje — kalėjime Isrutyje. Po 2 metų perkeltas į Naujosios Vilnijos psich. ligoninę. 1979.I.25 paleistas apsigyveno Kaune. Įsijungė į žmogaus teisių veiklą.

Virgilijus Jaučelis, s. Vinco, g. 1948 m. Kaune, kunigas, 1974. IV d. suimtas, 1974.XII.24 nuteistas 2 metams, kalintas Pravienskių darb. stov., ten kriminalinių kalinių 1975.II.10-11 kaiti labai sumuštas, nugalbentas į Vilniaus Lukiškių kal. ligoninę. Dėl sunkios ligos 1975.V.7 išleistas. Buvo suimtas už LKB Kr. 6 Nr. platinimą ir už rinkimą parašų po 17,000 lietuvių katalikų memorandumu, ilgus metus persekiojamas už tikėjimą ir tautinius jautinimus, iš kalėjimo išleistas, su pertraukomis baigė teologijos mokslus ir įšventintas kunigu. Dirba pastoracinį darbą Kybartų parapijoje.

Mečislovas Jurevičius, po karo buvęs laisvės kovotojas, 1950.V.29 suimtas, kalintas, nuteistas 25 met. ir 5 met. be teisų. 1956.VI.29 amnestuotas. 10 met. dirbo Šiauliuose Lietuvos aklių draug. gaminių mokykloje kombinatė, 1975.I.10 iš darbo atleistas.

Leonas Laurinskas, iš Gaubio k., Uplynos vls., Tauragės aps., po karo veikęs apylinkėje laisvės kovotojas, 1948.XII.23 suimtas, nuteistas 25 met., išv. į konc. stov. Rusijon, 1955 m. bausmė sumažinta iki 15 met., 1963. XI.23 grįžo į okup. Lietuvą. 1973. VI vėl buvo nuteistas 1 met. griežto režimo lageris.

Algirdas Mocius, g. 1917 m., kunigas, buvęs vikaras Viduklėje, 20 met. iškaltėjęs Rusijos konc. stovyklose. 1957-59 m. kalėjęs Mordovijos konc. stov.

Anelė (Angelė?) Paškauskienė, gyv. Jurbarkė, Raseinių aps., 1974 m. rudenį suimta už religinės literat. platinimą, po ilgo tardymo uždaryta psich. ligoninėje Lukiškių kal. Vilniuje.

Jonas Protusevičius, po karo buvęs Lietuvos partizanų judėjimo dalyvis, daug metų iškaltėjęs

Mordovijos konc. stov. Grįžęs baigė univ., dirba ekonomistu Vilniuje.

Algis Statkevičius, g. 1937 m., suimtas ir uždarytas į psich. ligoninę 1970 m. išleistas.

Antanas Terleckas, dipl. ekonomistas, istorikas, Vilniuje jau 1958 m. buvo teistas. Nuo 1972 m. dirbo valgyklų — restoranų valdybos žinioje esančiame konditerijos cecho. 1973.V.24 suimtas, nors kaltė nebuvo įrodyta, 1973.XII.26 Vilniuje teismo nubaustas 1 met. laisvės atėmimu griežto režimo sąlygomis.

Jonas Šerkšnas (Šerkšnys?), g. 1917 m., suimtas, 1967 m. nuteistas 10 met., kalintas Permės konc. stov.

Zigmas Širvinskas, gyv. Kaune, 1976.IX.13-15 nuteistas 2 met. kalėti, atliekant bausmę Alytaus griežto režimo legeryje.

Jonas Volungevičius, buv. konservatorijos stud. Vilniuje, po karo Sov. Rusijos konc. stov. iškaltėjęs 5 metus.

Tie didvyriai žino patys ir stengėsi atkreipti pasaulio dėmesį, kad Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės 1940 m. ne savo noru prisijungė prie Sov. Rusijos, bet 1939 m. Stalino ir Hitlerio buvo pasidalintos ir rusų armijos tankais ir klasta okupuotos.

Mūsų kolonijose

Brockton, Mass.

KARIUOMENĖS SUKAKTIS

Pietinio Atlanto pakraščio šaulių kuopa „Aušra“ lapkričio 17 d. šeštadienį 10 val. ruošia Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą Sweden House, 5550 N. Federal HWY Fort Lauderdale (tarp Commercial ir Atlantic Blvd.) Paskaitą skaitys dail. juodis. Kadangi parengimas surištas su vaizdais — valgių paruošimu, tai apie dalyvavimą prašoma pranešti iki lapkričio 14 d., telefon. 943-9735. O. Rudaitienei, 946-4389 J. Paškui ir 782-0395 K. Pautieniui.

Valdyba

ZUVO PRECINKTO KAPITONAS

Rastas nušautas pietinės Chicago's vieno precinkto kapitonas E. Johnson, 32 m. Persautas į krūtine, nugarą ir veidą. Ieškomas kaltininkas.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4450 Archer Ave.

Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

OSMOŠ PARCELES EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI

GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, pildomi

PILIEITYBES PRAŠYMAI ir

kitokios blankai

PLUMBING

Licensed, bonded, insured

Nauji darbai ir patisymai. Virtuvės

ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt.

plytelės. Glass blocks. Sinkos

vandeniui išvalomi elektra. Galite

kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto

arba po 5 val. vakaro.

GERAPINAS — 636-2040

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite

už apdraudę nuo ugnies ir automobilių

pažeidimų.

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-9654

3706 1/2 W. 95th Street

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaunamos ir valdomos

visų rūšių grindys.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir

kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

ISIGYKITE LIETUVISKAS

VELIAVELES

★

Visuose lietuviškuose namuose

turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra

vieta, kur nėra didesni vėliavai

iškabinti, bet galima laikyti mažą

vėliavukę ant rašomojo stalo.

Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavukę.

Dienraščio „Draugo“ administracija gali pristatyti tokias mažas vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevesuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50,

(reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 50 ct. už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite sekanti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Apie mokėjimą skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

draugoje, g. skaitomame

REAL ESTATE

PIRKEJO LAIMEI

Išnuomojamas 4 kamb. gražus butas arti 65-os ir California.

Puikūs mūriniai. Apie \$10,000 pajamų. Moderniai patobulintas namas Marquette Parke. Kaina \$67,500.

Svarus 2½ aukštų mūrinis. Apie \$7,000 pajamų. Marquette Parke. Vertas \$46,900.

Puikūs sklypai. Geroje vietoje investuoti atečiai, ir kaina nuderėta.

Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogus namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Liukusinis 5½ kamb. (3 miegamieji) mūrinis namas. 23-jų metų senumo. Rūsūs, 1½ maš. garažas, šoninis įvažiavimas. Centr. oro vėsinimas. Arti St. Mary Star of the Sea bažnyčios. \$69,500. 585-0067.

Marquette Park — Brick bungalow

3 bedroom (possible 2 more), living

rm., dining rm. Full finished basement. 2 car garage, pool & patio.

\$45,000. 776-1711

1½ aukšto medinis. 6 kamb. Atskiras 2 vonios, 2 virtuvės. Garažas. Arti 69-os ir Rockwell. \$24,900.00.

2-jų aukštų Georgian. 5 kamb. 37 p. sklypas. 70 ir Fairfield. Numatoma kaina. \$27,900.

Taverna ir 4 kamb. mūrinis. Į rytus nuo California Ave ir 71-os g-vės. Numatoma kaina. \$45,000.00.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Valdymas

Draudimas — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

4 miegamų mūr. rezidencija, 1½

vonios. Rūsūs, garažas. Tik \$38,500.

Apyl. 65-os ir Mozart.

Naujienis 3-jų miegamų bungalow.

Centr. vėsinimas. Pilnas rūsys. Prie

67-os ir Homan, \$52,900.

64-ta ir Artesian. Mūrinis 2-jų

butų po 6 kamb. \$45,000.

2½ aukšto mūras — 3 butai. Geros

pajamos. Prie 44-os ir California.

Nebrangus.

58-ta ir Whipple. 6 kamb. puikiai

priziruota mūro rezidencija. Gazo

šiluma. Rūsūs. Nebrangus.

65-ta ir Keeler. Stiprus 1½ aukšto

mūras. Tinka giminingom šeimom

ar išnuom. Susideda iš 5 ir 4 kamb.

\$72,000.

NEIGHBORHOOD

Realty Group U.S.A.

BUDRAITIS REALTY CO.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0800

2 namai ant 1 sklypo. Vienas namas — 2 po 4 kamb.; antras 3 kamb. Brighton Parke.

Mūrinis 6 kamb. bungalow. Garažas. Marquette Parke.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Republic

2951 W. 63rd St., 436-7878

839-1784 arba 839-8888

DEMESIO

ONA

Vytautas F. BELIAJUS

Įvairūs pasakojimai surišti su lietuvišku papročiais. Anglų kalboje.

Autoriaus leidiny, 100 pusl. 1977 m. Kaina su persiuntimu \$5.30.

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

###

VASARVYDŽIO NAKTIES SAPNAS

Rugsėjo 23 dieną turėjome malonią progą pamatyti mūsų jaunimą vaidinant Shakespearo "Vasarvydžio nakties sapną". Dažnai matome šią komediją statomą įvairiose gimnazijose. Atsimenu ir savo gimnaziją, kur net kiekvienais metais paskutinis skyrus paruošdavo šį žavinį vaidinimą. Prieš keletą metų Chicagoje viena populiarios muzikos grupė taip pat pasirinko šį vaidinimą savo spektakliui. Ir galima matyti, kodėl jis toks populiarius jaunimo tarpe. Nėra čia gilių minčių, tik gerai išvystytos komedijos situacijos, žaismingumas ir turtingas Šekspyro tekstas.

Nestebina, kad Darius Lapinskas, atkurdamas Jaunimo teatrą, pasirinko šį vaidinimą. Gerai išverstas tekstas skambėjo turtinga lietuvių kalba ir supažindino jaunimą su klasiška komedijos struktūra.

Šekspyro laikais žmonės labai mėgo teatrą. Už centą galėjo stovėti priekyje scenos ir klausytis kas vyksta. Nebuvo tais laikais dekoracijų ar uždangos. Žmonės tik galėjo spręsti iš kalbos ir vaidinimo eigos, kokio aplinkoj kiekviena scena vykdė. Šekspyras dažnai duodavo pirmam savo charakteriui, ateinančiam į sceną, sakinį, kuris praneštų žmonėms veiksmo vietovę. Pvz. Rosalina vaidinime "As You Like It" ateidama į sceną sako: "O tai čia ta Ardenos giria". Tais laikais buvo žymiai lengviau vaidinimus statyti, nes nereikėjo galvoti apie scenos keitimus ir vaidinimo eigos netrukdyd uždangos pakėlimai ir nuleidimai.

Mums pripratus prie scenos apipavidalinimo, sunku būtų perorientuoti į tą scenos nuogumą. Mendelsohnas vėliau net parašė tam tikslui muziką, kad tie scenos keitimai praeitų sklandžiau. Režisierius Darius Lapinskas taip pat susidūrė su šia dekoracijų keitimo problema. Ribotoje Jaunimo centro salėje scenoje nėra prašmatnių techninių patogumų.

Tačiau režisierius kukliai, neperkrautai, su meniškai išdėstytom permatomom medžiagom sugebėjo duoti scenai lengvumo, grakštumo ir pasakiškumo. Kūrybingai išieškotos šviesos efektai taip pat davė visam vaidinimui stebuklingos atmosferos.

Įdomi idėja buvo įvesti pradžioje ir pabaigoje užkorduos balsus, kurie skambėjo kaip pily aidantys balsai. Tai kartu su veikėju pantomimu perkėlė vaidinimą į kitą plotmę ir davė jam naują dimensiją. Tik deja, Jaunimo centro akustikoj nebuvo galima suprasti žodžių. Bet tai buvo trumpi momentai ir netrukdyd vaidinimo visumai.

Pamačius abu spektaklius buvo įdomu juos palyginti. Antras spektaklis buvo žymiai geresnis, gal todėl, kad vaidintojai turėjo daugiau laiko repetuoti. Buvo įdėta daugiau muzikos tarpuose ir kai kurie vaidintojai buvo pakeisti. Visi šie dalykai prisidėjo daug prie vaidinimo pasiekimo.

Labai gražiai pasirodė ypač ketvirtukė, Demetras — Audrius Viktora, Lisandras — Edvardas Sulaitis, Hermija — Daiva Mikūnaitė ir Elena — Laima Sulaitytė. Ypač paskutinią Laima Sulaitytė aiškiai su įsijautimu perdavė tekstą, laisvai ir įtikinančiai judėdama scenoje. Jos geras tempas ir ritmas padėjo ir kitiems vaidintojams. Jų ansamblinės scenos įgavo gyvumo ir žaismingumo. Audrius Viktora kaip ir pirmam spektaklyje gerai suvaidino savo rolę, įdėdamas į šį sykį daugiau energijos ir jūdumo. Edvardas Sulaitis taip pat laisvai judėjo scenoje; tik galima būtų patarti, kad stengtųsi kuo mažiau nusisukti nuo publikos, nes tada ir žodis pranyksta. Daiva Mikūnaitė turėtų truputį daugiau įsijauti į tekstą, pvz. jos ieškojimas Lisandro nebuvo įtikinantis. Tik truputį pagėbęs į vieną scenos pusę ir į kitą, kalbamuo tonu jo vardą išardama šaukia ir išsigandus ieško Lisandro. Kitas momentas buvo kai sužinojo, kad Lisandras jos nebemyli. Čia taip pat nebuvo parodyta jokio išgąsčio ar nustebimo. Reagavimas buvo monotoniškas.

Spagavimo scenos buvo ypač geros, turint mintyje, kad tos scenos yra pačios sunkiausios. Aktoriai ilgai studijuoja spagavimo meną, kad galėtų gerai perteikti publikai. Čia su trumpais, stilizuotais mostais tos spagavimo scenos praėjo lengvai ir įdomiai.

Audrė Budrytė yra dar truputį per jauna įtikinančiai suvaidinti Titanijos rolę, tačiau ji gražiai scenoje atrodė ir kiekvienas žodis buvo tariamas su aiškia dikcija. Jos trys padėjėjos — elfai, Laima Vadešaitė, Rasa Šulaitytė ir Aušrinė Mikutaitytė grakščiai ir įdomiai šoko ir atskirais muzikos instrumentais efektyviai pagrojo. Dūdelė — Vytautas Sulaitis komiškai atliko savo rolę. Rugsčius — Laura Lauciūtė, kaip ir pirmam spektaklyje gerai pasirodė, tik šį sykį Metmuo — Viktoras Radvila perėjo savo rolę šiek tiek mechanškai, ir užtat gal porą vietų užkliuvo už teksto. Pirmame spektaklyje jį aiškiai parodė daugiau

spontaniškumo. Mažesnėse rolėse, Violeta Dirvonytė Vida Momkutė, Gaja ir Nida Pemkutės atliko savo paskirtį tvarkingai. O pakas — Raminta Pemkutė, gerai judėjo scenoje, tik reikėjo truputį lėčiau kalbėti. Vidos Momkutės apšvietimas taip pat tvarkingai praėjo.

Aplamai buvo labai įdomu ir graži pradžia. Tikėkimės, kad toliau bus daugiau ir kad organizacijos kaip pvz. skautai galėtų suruošti "iškilas" ir gyvą Lietuvos teatrą ir tokiu būdu sudominti jaunimą. Buvo apgailestaujama, kad mažai buvo publikoje jaunimo. Gal užtat kad "senimas" neveda jaunimą nuo mažens į teatrą, pasitenkindami juos palikti prie televizijos. Prie tos televizijos, kuri aiškiai parodo Amerikos kultūros nuosmukį. O kaip su lietuvių kultūros ateitimi? Organizacijos turėtų aktyviau įsijungti į kultūrinį jaunimo auklėjimą. Būtų galima vietoj vienos kitos sueigos, nuvesti jaunimą į tokį pastatymą, vėliau padiskutuoti apie tai. Gal tada kiltų noras ir patiems pabandyti.

R. V.

Domicelė ir Juozas Vizgirdai

MOSŲ KOLONIJOSE

Aurora, Ill.

AUKSINĖ SUTUOKTUVIŲ SUKAKTIS

Auroriškiai Domicelė ir Juozas Vizgirdai rugsėjo 16 d. atšventė 50 metų vedybų sukaktį. Kan. Vincentas Vizgirda, Sibiro kankinys, brolio sūnų žaunavą Juozą Vizgirdą ir kape Domicelę Krutulytę 1929 surišo Marijampolės parapijos šv. Mykolo bažnyčioje moterystės ryšiais. Po vestuvių gyveno vyro ūkyje, esančiam Šakių ap., Sintautų val., Šuopių km., kurį vedė pavyzdinčiai.

Kai komunistai vėl grįžo į Lietuvą 1944 m., Vizgirdai su mažamečiais sūnumis Romualdu Petru ir Vytautu pasitraukė į Vokietiją. Pokariniais metais gyveno angliškose stovyklose, 1949 išvyko į Ameriką, kur Auroros miestelyje gyveno Vizgirdienės sesuo Žemėnienė ir kiti giminės. Čia išsivystė visuomeninė veikla. Čia kilo mintis pradėti Balfio rinklinavą, įsteigta LB Auroros apylinkė. Vykto Vasario 16-os minėjimai, apylinkės susirinkimai, motinų pagerbimai ir kt.

Vizgirdų šeima — tėvai ir jaunimas — nebuvo abejingi lietu-

viškiems renginiams, kurie vykdavo Chicagoje. Jiems aukodavo ir juos lankydavo.

Pagaliau sulaukė užtarnauto poilsio ir 50 metų sutuoktūvių sukakties.

Sūnūs Romualdas, Petras ir Vytautas neužmiršo tėviškos ir motiniškos globos sunkiose tremties sąlygose. Jie su šeimomis surengė tėvams sukakties šventę rugsėjo 16 d.

Holy Angels parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos Mišios, kuriose dalyvavo daug giminiių ir svečių. Mišias laikė kun. D.R. Engbarth, dviems kunigams atstovaujant. Jis ir prisaikdino ir palaiminimą suteikė sukaktuviniams. Mišių auką įteikė sūnūs.

Antroji šventės dalis vyko Lincoln Inn. Čia susirinko daugiau dvejų šimtų žmonių. Jubilatus sutiko sūnus Vytautas ir brolienė Adele su duona, druska ir vynu. Svečiai sugiedojo Ilgiausių metų. Vaisiams vadovavo ir svečius sveikino lietuviškai ir angliškai sūnus Vytautas, nes buvo ir amerikiečių svečių.

Sv. Tėvas Jonas - Paulius II palaimino Vizgirdus per salesietį kun. Mykolą Burbą. Prez. J. Car-

teris ir jo žmona Rosalyn sveikino laiškais. O ir V. Karaliai iš Californijos telegrama, o dr. D. Plūraitė iš Mass. laiškais. Penki sveikinimo laiškai iš okup. Lietuvos. Žodžių sveikino J. Tamulis iš Chicago, V. Kažemėkaitis iš Wisc., E. Rickienė ir P. Styra iš Kanados. Gimnaitis V. Šuopys savo šeimos ir tėvų vardu iš Melrose Parko ir J. Vasukevičius

sintautiečių ir Šakių klubo narių vardu iš Chicago. Dr. P. Kisielius ne tik atsilankė į vaistes, bet ir nuosirdžia kalba pasveikino Vizgirdus, kurie jau daug metų lanko daktarą.

Sveikintojai pažėrė nuosirdžių ir prasmingų žodžių apie Vizgirdus. Sukaktuviniškai gavo veiktinių dovanų.

KETURIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. KAZIMIERAS MIŠKINIS, Sr.

Mirė 1965 m. spalio 29 d.

Palaidotas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Taip pat prisimenamas

A. + A. KAZIMIERAS MIŠKINIS, Jr.

Nors laikas tęsiasi, bet aš niekada negalėsiu užmiršti mylimo vyro a. a. Kazimiero, Sr. ir mylimo sūnaus a. a. Kazimiero, Jr. Lai gailėstingai Dievas suteikia jiems amžiną ramybę.

Už jų sielas šv. Mišios bus atnašaujamos: T. Marijonų koplyčioje, Chicagoje, Marist Mission, Ohio, St. Jude Shrine, Maryland, Franciscan Friars, Wisconsin, St. Joseph Indian School, S. Dakota, ir trejos šv. Mišios Aušros Vartų bažnyčioje, Vilniuje.

Maloniai prašau visus — gimes, draugus ir pažįstamus pasimelsti už a. a. Kazimiero Miškinio, Sr., ir Kazimiero Miškinio, Jr., sielas.

Nuliūdusi žmona ir motina
Marida

P A D Ė K A

A. + A.
EDVARDAS JUŠKEVIČIUS

Nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie suteikė velionii paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Ypatingai dėkojame kan. Vaclovui Zakarauskui už maldas koplyčioje, šv. Mišias, tartą žodį ir palydėjimą į šv. Kazimiero kapines. Taip pat dėkojame kun. Petriui Patlabai už maldas koplyčioje ir tartus mielus žodžius, atlaikytas šv. Mišias ir palydėjimą į kapus.

Sirdingai dėkojame už velionies gausų lankymą, gausios šv. Mišių aukas, gėles ir užuojautas.

Sirdingai dėkojame sol. Jonui Vazneliui už giedojimą bažnyčioje. Didžiausia padėka Tėvams Pranciškonams už pareiktą užuojautą ir auką — Gregorines šv. Mišias. Ypatinga padėka T. Petriui Baniūniui, kuris išimtinai visiems lietuviams padėjo visokeriopai, tai mūsų sponsorius ir didžiausias draugas, patarėjas.

Nuosirdus ačiū kleb. kun. Patlabai už šv. Mišias, atlaikytas Hot Springe ir vietos lietuviams už dalyvavimą ir giedojimą maldose ir ypatinga padėka sol. Gintarui Aukštuoliui už giedojimą solo laike šv. Mišių.

Nuosirdžiai dėkojame grabo nešėjams, kur a. a. Edvardui buvo paskutinis ir didelis patarnavimas. Niekaados nepamiršime.

Dėkojame koplyčios direktoriui Donald Petkui už pavyzdiną ir nuoširdų patarnavimą.

Visiems reiškiamė gilią ir nuoširdžią padėką.

Žmona Eleonora, sūnus Vytautas
su žmona, duklė Regina ir anūklė Donna.

A. + A. ADOMUI DAUGIRDUI mirus,
jo žmonai dr. TEKLEI, dukrai IRENAI ir sūnui JURGIUI ir jų šeimoms reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Gabrielė ir Albinas Dzironai
ir šeima

A. + A. ADOMUI DAUGIRDUI mirus,
jo žmonai dr. TEKLEI, dukteriai IRENAI ir sūnui JURGIUI su šeimomis gilią užuojautą reiškiamė.

Jarina Jakševičienė
Marija Markulienė

A. + A. Inž. ADOMUI DAUGIRDUI mirus,
žmonai dr. TEKLEI DAUGIRDIENEI, sūnui inž. JURGIUI, dukrai IRENAI NEKUVIENEI ir jų šeimoms reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Henrikas ir Vita Venclauskai

DRAUGAS, trečiadienis, 1979 m. spalio mėn. 31 d.

5

Tėvai ir sūnūs yra dosnūs Lietuvos laisvinimo reikalams, Balfui ir lietuviškiems renginiams bei poreikiams.

D. Vizgirdienė daug metų vadovauja Vasario 16-sios gimnazijos, okup. Lietuvos bažnyčioms

remti būreliams ir dalyvauja kasmet Balfio rinkliavose.

Mieliems Vizgirdams linkiu sulaukti dar ir deimantinės sukakties. Tegul Dievas laimina ir palengvina ligų skausmus.

B. Jablonskis

A. + A. VACLOVUI KERULIUI mirus,

dukrai JADZEI REIVYTIENEI, žentui ALGIRDUI ir ŠEIMAI reiškiamė gilią užuojautą.

Ona Laureckienė

Dana Domarkienė

Birutė Pankienė

Adelė ir Antanas Baltrušaičiai

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 60th STREET

Tel. R.Epublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-9111

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

DĖMESIO KNYGŲ MYLETOJAMS!

Užsakydami ar pirkdami visas kartu žemiau išvardintas knygas, mokate tik \$10.00 ir \$2.00 už persiuntimą. Normali. knygų vertė \$30.00.

ANGLŲ NOVELĖ. Sudarė Povilas Gaučys. Anglų rašytojų novelių antologija. 400 pusl.

PIETŲ KRYŽIAUS PADANGEJE. Sudarė Povilas Gaučys. Lotynų Amerikos rašytojų novelių antologija. 400 pusl.

VYSK. P. P. BŪCIO ATSIMINIMAI. Surašė prof. Z. Ivinskis. Redagavo J. Vaišnora, MIC. I ir II dalis. Dvi knygos. 580 pusl.

PIRMASIS RŪPESTIS. Jurgis Janušas. Vėlinio bala. Žmogus ir šuo ir kitos novelės. 213 pusl.

DABARTIES SUTEMOSE. Bronius Zumeris. Zvilgsmis į mūsų laikotarpio žaidimus ir skaudulius. 187 pusl.

BREKSMES NASTA. Jurgis Gliuda. Romanas. 384 pusl.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Ilinojaus gyventojai dar pridėda pridėda 50 ct. valstijos mokesčio.

APLINK MUS

× Kun. J. Domeika, anksčiau gyvenęs ir dirbęs Chicagoje, dabar Tuscone, Arizonoje, prieš porą metų pergyveno sunkią širdies operaciją, po kurios dešinioji ranka liko paralyžuota. Tačiau jis nenusiminė, įpratė dirbti kaire ranka. Jo tapybos darbai darėsi dar geresni ir papuošė penkių daktarų rezidencijas ir keletą institucijų. Neseniai jis vieną paveikslą padovanavo vysk. Pauliui Marcinui Romoje. Iš jo gavo malonų padėkos laiška, kuriame rašoma, kad jo butą papuošė J. Domeikos kūriny.

× Žaidimų popietė, ruošiamą Marijonų bendradarbių, jau netoli. Ji bus Marijonų vienuolyno svetainėje prie "Draugo" šios sekmadienį, lapkričio 4 d., 1 val. p. p. Žaidimai prasidės 2 val. p. p. Visi laukiami atsilankant.

× Suaugusiems lietuvių kalbos pradiniai kursai prasideda Jaunimo centre lapkričio 1 d., ketvirtadienį, ir tęsis iki vasaros kas ketvirtadienį nuo 7:30 val. vak. iki 9:30 val. Kviečiami asmenys, kurie vaikystėje lietuviškai kalbėjo ir užmiršo arba norintieji lietuvių kalbos pramokti. Mokestis ir kitos sąlygos bus sutartos pirmajame susirinkime, o daugiau žinių galima gauti pas registratore Gintą Pudymaitienę (tel. 598-9124). Vaizdinių dėstomų kursų tikslas — susikalbėti ir paskaityti, taip pat pasidalinti žiniomis apie lietuvių kultūrą.

× Aukų po 3 dol. atsiuntė: V. Garbenis, R. Gierštikas, R. Norvaišas, J. Shulys, Pr. Barnevičius, T. T. Grigonis, Bruno Macianskis, Vytautas Ripskis, Juozas Jurskaitis; 1 dol. — J. Skama. Visiems esame dėkingi.

× Koncertmeisteris Povilas Matukas ir dr. Leonidas Ragas išpildys Bacho koncertą dviem smuikams su Styginių ansamblio palyda lapkr. 18 d., 3 val. popiet Jaunimo centre. (pr.)

× Marija ir inž. Antanas Rudžiai, lietuviškos kultūros rėmėjai, sudaro savo svečių stalą, po 100 dol. asmeniui, ir dalyvaus gruodžio 1 d. Kultūrinės tautos komisijos iškilmingame bankete, kuris ruošiamas iš Pietų Amerikos jaunimo meninių ansamblių atvykimo kelionei paremti. (pr.)

PADEKA

Labai nuosirdžiai dėkoju LB Kultūros Tarybai, paskyrusiai man \$1000 premiją. Taipgi didelę padėką priklauso Lietuvių fondui, įgalinusiame tokia premiją paskirti, jūry komisijai: pirm. C. Grincevičiui, D. Markelytei, I. Nivinskaitei-Jonynei, Z. Numgaudaiti, A. Valskai.

Esu dėkingas rečitalio dailininkui Adolfui Valskai už puikų scenos apipavidalinimą. Vincui Lukui už meniškumą ir didžiulį talkininkų Vandai Alekšnienai už muzikos parinkimą, pritaikymą, apšvietimą ir visokeriopą talką, rečitaliui ruošiant. Technikiniam personalui: Audrai ir Pauliui Alekšnom, Jonui Miglinui, Vytautui Šumskui. Taipgi nuosirdžiai dėkoju Petručiui, kuris ne tik leido naudotis Margučio studija, įkabinant juostas, bet ir pats nuosirdžiai talkininkavo. Ačiū kun. A. Saulaičiui už kantrybę repetuoti laikotarpiu.

Mano didelę padėką priklauso rečitalio rengimo komitetui, kuriam pirmininkavo p. Irena Pemkienė. Jonas Kelešius

× Marijonų koplyčioje Vėlinėse, lapkričio 2 d., bus atšaukiamos už mirusius, pavestus vienuolijos maldoms, šv. Mišios 7 val. ryto, o gedulingi mišpatai bus vakare. Šios pamaldos tęsis visą oktavą — iki lapkričio 8 d. vakaro. Prie oktavos už mirusius prisijungusieji savo auka prašomi jungtis ir savo maldoms.

× Rašyt. Edv. Cinzas yra atvykęs iš Belgijos. Šešt., 7:30 v.v. Santara Šviesa rengia su rašytoju vakariene Jaunimo centro kavinėje. Visi kviečiami atsilankyti.

× Jaunimo centro senojo pastato stogas nuo spalio 25 d. taisomas iš pagrindų. A. Kiela naujai dengia 6.000 kv. pėdų stogą virš kambarių, su darbininkais užklodamas izoliacijos sluoksnį, tris eiles smailuoto popieriaus, smailų ir spinduliams atmušti medžiagą. Šį rudenį dar bus naujai dedamas stogas virš naujojo pastato žemesnės dalies.

× Cicero Sv. Antano parap. bažnyčioj ketvirtadienį, visų šventųjų dieną, pamaldos bus 7, 8, 9 v. r. ir 7 v. v. Išvakarėse, trečiadienį, 7 v. v. Vėlinių dieną yra penktadienį, lapkričio 2 d. Vėlinių Mišios bus aukojamos penktadienį 7, 7:30, 8 val. ryto ir koncelebruotos Mišios 7 val. vak. Lietuviškoji vėlinių procesija ir maldos bus ketvirtadienio vakare po 7 val. Mišių ir penktadienio vakare po 7 val. Mišių.

× Juozas Šulaitis, La Grange Park, Ill., aukėjo 8 dol. Ačiū.

× Dienraštis "Sun-Times" spalio 30 d. išspausdino kun. J. Prunsko laiška, kuriame JAV sportininkai skatinami išvystyti akciją JAV vyriausybės ir per Sovietų pasiuntinybę, kad būtų grąžintas į vakarus Sov. Sąjungos pagrobtais Lietuvos sportininkais Vl. Cesiūnas.

× Biliui Vitkui iš Lietuvos ūkininkų sąjungos pirmininko pareigų pasitraukus, pirmininku nuo š. m. spalio 15 d. išrinktas Juozas Giedraitis. Jo adresas: 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11731.

Kun. F. Kirellis kalba Brighton Parko LB apyl. baliuje. Šalia apyl. pirm. Juozas Šiajus. Nuotr. P. Maletos

× Lemonto LB Rudens balius vyks lapkričio 3, Gee Hall, 102 Stephen Street, Lemonte. Vakaras prasideda 7:30 v. v. Gros puikus Neo-Lithuanų orkestras. Dar yra progos užsakyti stalus pas Milda Povilaitienę 257-7352. Kviečiame Lemonto ir apylinkių lietuvius praleisti malonų vakarą su draugais ir pažįstamais. (pr.)

× Toronto moterų ansamblio "Volungės" koncertas įvyks lapkr. 11 d. sekmadienį, 3 val. popiet Jaunimo centre. Vadovė Dalia Viskontienė, akompaniatorė Silvyja Freimanienė. Bilietai gaunami Gifts International. 2501 W. 71 St. Ruošia P. L. J. S. Ryšių Centras. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLAS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747

CHICAGOS ŽINIOS

RIZIKINGI SPINDULIAI

West Chicagoje, apie 30 mylių nuo Chicago miesto centro, kur 1930 m. veikė Lindsay Light and Chemical bendrovė, pastebėta didesnė radiacija, negu normaliai būtų leistina. Ten vėliau įsikūręs Kerr-McGee bendrovės fabrikas išskraustė, pasitraukė ten dirbusių 250 tarnautojų, liko tik 21 apnaikintas pastatas.

BRITO KOMEDIJOS

Chicago šiaurėje Body Politie teatre šiuo metu statomos dvi britų autorius Joe Orton komedijos: "The Ruffian on the Stair" ir "Funeral Games".

BYRNE UZ KENNEDY

Chicago merė J. Byrne pasisakė remianti Kennedy kandidatūrą į prezidentus.

MIESTO SKOLOS

Chicago miestas yra atsilikęs su mokėjimu sumų, kurias teismas priteisia išmokėti nu-kentėjusiems. Atsilikimas siekia 18 mil. dol.

10 TONŲ ŠIUKŠLIŲ

Chicago sanitarinio distrikto darbininkai Marijos McCarthy, 67 m., namuose 2925 So. Loomis, Bridgeporte, rado 10 tonų šiukšlių. Ji yra buvusi namų valytoja ir nešdavosi į savo butą senus drabužius, laikraščius ir kitas atliekas. Visos tos šiukšlės buvo išgabentos.

DEGINO IZRAELIO VĖLIAVĄ

Nacių partijos narys Art Jones, vienas iš demonstravusių sekmadienį, kai Conrad Hilton viešbutį, Chicago, buvo parengimas renkant bonus Izraeliui, bandė sudeginti Izraelio vėliavą. Jis buvo areštuotas. Banketo metu gubernatoriui Thompson išteiktas žymuo.

ATVYKS KENNEDY

Džiaugdamasis, kad merė J. Byrne pasisakė už jo parinkimą kandidatū į prezidentus, Ted Kennedy numato šeštadienį atvykti į Chicago ir dalyvauti Conrad Hilton viešbuty ruošiamame bankete, kurio pelnas skiriamas protišakai atsilikusių globai.

RASTAS NUZUDYTAS

Gary apylinkėse rastas lavonas prieš dvi savaites dingusio 8 m. moksleivio K. Conrick. Jis buvo perdurtas aštriu šakaliu, užmaugtas raiščių ir pririštas prie medžio.

× Vartotas pianinas reikalingas Jaunimo centre repetuojančiom grupėm, ypač choram.

Jaunimo centras kviečia asmenį ar šeimą tokį pianiną paaukoti.

× Dr. S. Budrys dalyvaus lietuvių fotografų parodos atidaryme šį penktadienį, 7:30 v. v.

Čiurlionio galerijoje, įteikdamas parodos laimėtojas premiją.

× Hamiltono teatras Aukuras šį sekmadienį, Jaunimo centre stato veikalą "Ponios Dulskienės moralė".

× Antanina Lauraitienė, La Grange Pk., Ill., pratęsdama prenumeratą, aukėjo 8 dolerius. Dėkojame.

× Po 3 dol. aukėjo: P. Kalvynas, A. Urbutis, J. P. Gausas, A. Sinkevičius; 2 dol. — O. Dubra. Dėkojame.

× Julius Kukas, Omaha, Nebr., atnaujinamas prenumeratą pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Laura Jurskaitė, Arlington, Va., yra nuolatine "Draugo" rėmėja. Ir dabar, atnaujinama prenumeratą, pridėjo didesnę auką. Dėkojame.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SAULUTĖ

Sviečia saulės spinduliai, Sildo žemę apvaliai, O mes, žemės gyventojai, Prisišaukiam prie jos smagiai. Eisiu prie upelio Pasimaudyti gražiai. Atsigulsiu prieš saulutę Pasišildysiu spinduliais. Sildo, kaitina saulutė Mano jautrią nugarėlę Visą ilgą vasarėlę.

Audra Verbylaitė,

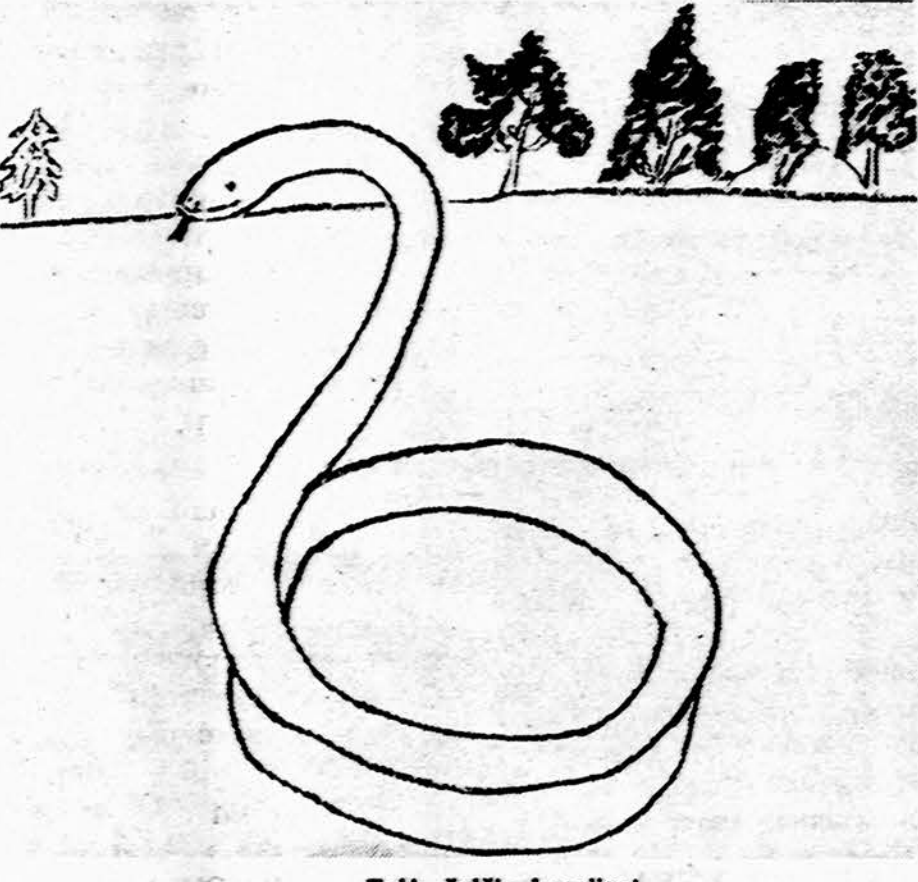
Monterolio lit. m-los 7 sk. mokinė, Kanada, "Liepsna".

ATSISVEIKINIMO MALDA

Ačiū, Dieve, už šią gražią dieną ir už šią stovyklą, kurioje mes galėjome dainuoti, draugauti, mokytis ir žaisti su kitais vaikais. Ačiū taip pat už ežerą, kur galėjome maudytis ir džiaugtis savo sukurta gamta. Ir už gyvenimą. Jei mes neturėtumėm Tavęs, Dieve, mes neturėtumėm šitų gražių dienų, kurių mes neužmiršim. Amen.

Marius Gražulis,

Jaunučių Ateitininkų vasaros stovyklos laikraštėlis "Keliam su daina".

Eglė, Žalčių karalienė
Piešė Vida Kijauskaitė, Clevelando Sv. Kazimiero lit. m-los mokinė

"HALLOWEEN"

"Halloween" kiti vadina Kaukių dieną. Tą dieną vaikai apsirengia visokiais kostiumais ir galima matyti arbusus languose su spindinčiomis žvakutėmis. Gali matyti piktų dvasių: kaip raganų, kipsiukų ir žvėrių ir gali matyti ir gerų dvasių, kaip angelų, juokdarius ir gerų gyvuliukų.

Visi vaikai eina prie namų ir skambina skambučius sakydami: "Trick or Treat". Juos apdovanoja saldainiais, pinigais, obuoliais ir kitais gerumynais. Yra daug piktų dvasių, kurios padaro skriaudas, vieni nutepa langus arba kiaušinius apmėto sienas.

Prieš daug metų, žmonės pasakodavo, kad tą naktį raganos lėkdavo su šluotomis. Bet visoms geroms dvasioms tą dieną yra smagu ir linksma.

Linas Čepelė,

Lemonto "Maironio" lit. m-los mokinys, VII skyrius.

RAGANA

Miške gyvena ragana. Ji turėjo daug vilkų. Vieną kartą vilkai norėjo grybų sriubos, bet ragana neturėjo grybų. Tada vilkai išėjo grybauti į mišką, bet grybų nerado. Pamatė tokį namą, jie atidarė duris ir tenai pamatė daug visokių grybų. Jie priskynė pilnus krepšius ir parnešė raganai. Ragana tuos grybus supiaustė, pridėjo krapų ir virė dideliame puode. Kai vilkai pavalgė sriubos, jiems labai pilvus skaudėjo. Ragana pašaukė daktarą, kuris pasakė, kad vienas grybas buvo nuodingas ir visiems vilkams iš pilvų išpumpavo maistą. Tada jie buvo sveiki.

Rimutė Mačikūnaitė,

Hamiltono "Vysk. M. Valančiaus" lit. m-los II sk. mokinė, Kanada.

ŠV. TEVAS CHICAGOJE

Atsikeliau labai linksma, nes žinojau, kad pamatysiu Šv. Tėvą. Skubiai apsirengiau, bet mažai valgiau pusryčių. Vis raginau mamą ir tėtį, kad paskubėtų.

Septintą valandą išėjome. Aš susirūpinusi, kad nebus daug vietos, pradėjau labai skubiai eiti, o mama man vis sakė neskubėti. Ką galėjau daryti? Mama vis man sakė neskubėti, o aš norėjau kiek tik galima greičiau nueiti prie Californijos gatvės.

Vilija Vieraitytė,

Marquette Parko lit. m-los 8 sk. mokinė. Aida!

LIETUVIO SODYBA

Lietuvių sodybose būdavo labai gražu. Buvo gyvenamos namas, klėtis, kluonas, tvartas, daržinė ir pirtis. Kluone laikydavo ūkio daiktus — reikmenis ir darbo įrankius. Klėtis yra ūkininko sandėlys. Daržinė buvo kraunamą šiaudai, pirtyje maudydavosi ir su beržo vanta (surištos šakelės) save plakdavo. Iš šulinio sėmdavo vandens. Kūdroje antys plaukdavo. Rūsyje laikydavo bulves ir kitas daržines. Sodyba būdavo aptverta tvora ir gražus medinis kramius buvo prie gyvenamo namo. Prie kramiaus sodindavo gėles. Buvo labai gražu. Dabar Lietuvoje kryžiai naikinami. Žmonės ten laukia laisvės.

Kristina Kampytė, 5 sk.,

Šv. Kazimiero lit. mokykla, Cleveland, Ohio.

MACIAU ŠV. TEVĄ

Mūsų Marquette parkas buvo labai gražiai pasipuošęs: gėlės, vaikai apmėgti tautiniais drabužiais, skautės, skautai ir mokyklų vaikai su uniformomis. Kai Popiežius pravažiavo Californijos gatve, buvo galima ma-

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

VELINIŲ NAKTĮ

Vėlinių naktį prie krintančių lapų Pinasi maldos žvakelių šviesoj, Ir kaupiasi skausmas parklupęs ant kelių, Ir ilga, ir liūdna vakarinė tyloj.

Ar suprasi, ar atjansi tu žmogaus skausmus, Kai ateisi vėlių dieną į tylūs kapus? Šnara lapai, ruduo verkia, verkia ir siela, Skausmas pinas apie kryžį, lūpose maldą.

Rankos neša žvakės liepsną, plakančios širdies, Žydi ašara nukritus, dar ilgai žydės. Už visus, kurie dar kenčia aimanoj dalies, Liepsna sielas žvakelių maldoje apšvies.

Verkia motina prie kapo su rudens audra, Ji ateis, atkeliaus, nežino kada... Lietuvoj partizano kapą dengia samana žalia, Kūnus mūs didvyrių saugo Lietuvos giria.

Rymo kryžiai pakėlė, budi kapuose, Dega žvakės, skausmas pinas mūsų širdyse. Ruduo ūbanja su vėjais nuskabęs lapus, Verkiame mes su debesėliais, minime savus.

Alb. Kašimbienė

tyti žmones plevėsuojant lenkų, amerikiečių ir lietuvių vėliavomis. Gatvėje kabojo didelė išri kaba, ant kurios buvo užrašyta: "Lithuanian Society Welcome Pope John Paul II". Priešais nės, kurie buvo troboj, akis papopiežių važiuo mašina su televizijos ir laikraščių fotografo fais. Miesto valymo mašina gatvės išvalė anksti rytą. Kai popiežius pravažiavo pusę vienuoliktos valandos, niekas nemanė, kad jis taip greitai pravažiuos, todėl mes buvom nusiminę.

Rūta Predkelytė,
Marquette parko lit. m-los 8 sk. mokinė.

SUNES LOJA PAMATĖ GILATINĘ (MIRTĮ)

(Lietuvių tautosaka)
Pasakoja senas bernas (vyras), senovės baudžiauninkas, Domininkas Kušlys. Sako: "Kai aš jaunas buvau, tarnavau pas ūkininką. Tas ūkininkas sunkiai sirgo. Vakare ėmė šunes loti. Aš išėjau į kiemą pažiūrėti, gal kas ateina ligonį aplankyti. Išėjęs matau: ateina pro vartus moteriškė, baltai apsirengusi ir nuėjo tiesiai į trobą. Po valandėlės aš įėjau į trobą pažiūrėti, kas atėjo. Troboje

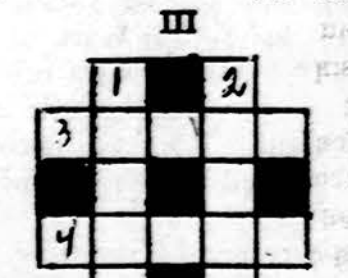
nieko atėjusio nematydamas, klausiu: "Kur ta moteriškė, kumis. Dar tik ką pirmą mane į kaba, ant kurios buvo užrašyta: "Lithuanian Society Welcome Pope John Paul II". Priešais nės, kurie buvo troboj, akis papopiežių važiuo mašina su televizijos ir laikraščių fotografo fais. Miesto valymo mašina gatvės išvalė anksti rytą. Kai popiežius pravažiavo pusę vienuoliktos valandos, niekas nemanė, kad jis taip greitai pravažiuos, todėl mes buvom nusiminę.

Iš Jono Ballo rinkinio.

GALVOSUKIAI NR. 5

Prie kai kurių gydytojų kabinėtų durų yra lentelės su gydytojų pavardėmis ir raidėmis D. V. M. Ką tai reiškia? (5 taškai)

II
Nusibrėžkit kvadratą su 16 langelių. Į kiekvieną langelį įrašykite šiuos skaičius: 12, 13, 21, 31, 42, 47, 53, 54, 62, 63, 65, 74, 79, 89, 93, 98. Nė vienas atskiras skaičius negali pasikartoti nė vienoje eilutėje nei skersai, nei išilgai. Pvz. 54 ir 42 negali būti toje pačioje eilutėje, nes 4 du kartu pasikartotų. (10 taškai)

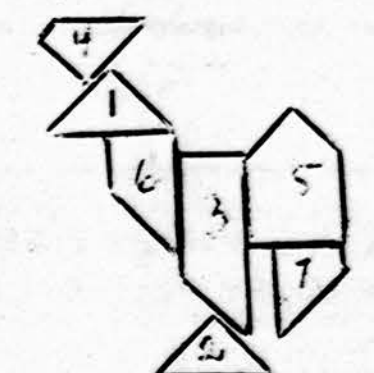
III
(Žiūrėkite brėžinį). Žemyn: 1) Ne blogas. 2) Baisi žmonijos nelaimė. Skersai: 3) Ne jaunas. 4) Kai kurie gyvuliai juos turi. (5 taškai)

IV
(Žiūrėkite brėžinį). Čia matote skaičius ir raides. Išimkite iš nelyginių skaičių (kurie nesidalina iš dviejų) raides ir iš jų sudarykite trijų žodžių sakinių, kuris reikėtų organizuotą visuomenę. Raidės ne iš eilės surašytos. (5 taškai)

V
Kaip suprantate žodį "autonomija"? Parašykite paaiškinimą. (5 taškai)

GALVOSUKIŲ NR. 2 ATSAKYMAI

I. Delaware 1787 m.
III. Didysis kalakutas svėrė 16 sv., o mažasis — 4 svarus.

IV. (Žiūrėkite brėžinį). V. Šiuose žodžiuose raidė "j" reiškia priebalsį "j". Tad žodžiuose yra po keturis priebalsius: b, j, r, s, p, j, v, s.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	B	S	C	M	D	O	F	E
10	11	12	13	14	15	16	17	18
G	K	H	R	J	I	K	L	M
19	20	21	22	23	24	25	26	27
U	N	I	O	I	P	E	R	V
28	29	30	31	32	33	34	35	36
S	T	V	U	Z	B	Ž	É	A
37	38	39	40	41	42	43	44	45
E	B	N	C	N	D	E	F	D
46	47	48	49	50	51	52	53	54
G	M	H	R	I	O	J	U	K